БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ЎЗБЕКИСТОН КП МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН | № 33 (16.419). | 10 февраль 1976 йил, сешанба | Баҳоси 2 тийин.

ПАРТИЯ КЎРСАТГАН ЙЎЛДАН

1976 йилнинг 3-5 февраль саналари Ўзбекистон Коммунистик партияси тарихига олтин саҳифалар бўлиб ёзилиб қолади. Шу кунлари КПССнинг энг жонговар, энг ишончли ва садоқатли отрядларидан Ўзбекистон Коммунистик партиясининг XIX съезди бўлиб ўтди. Республикамизнинг сиёсий, ғоявий, маънавий ҳаётида ниҳоятда катта воқеа бўлган бу съезд тўққизинчи беш йиллик ичида амалга оширилган улкан яратувчилик ишларига якун ясади, партия ҳаётининг ҳамма соҳалари учун энг зарур бўлган вазифаларнинг ҳал этилиш жараёнини чуқур таҳлил этди. Республикамизнинг бундан буёнги социал-иқтисодий тараққиёти йўлида қилинадиган ишларнинг асосий йўналишларини белгилаб берди.

Съезднинг бутун ишлари давомида ленинча ишчанлик, юксак масъулият, халқ ҳаёти ҳақида доимо меҳрибонлик кўрсатиш, коммунистик қурилишнинг ҳозирги тараққиёти даврида Ўзбекистон экономикаси ва маданиятини янада гуллатиб-яшнатишнинг истиқболлари тўғрисида чуқур қайғуриш хусусиятлари янада яққол намоён бўлди.

XIX съезд Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети номидан Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари ўртоқ Ш. Р. Рашидов қилган ҳисобот докладни тинглади ва уни ниҳоятда ишчанлик вазиятида кенг муҳокама қилди. Докладда республикамиз партия ташкилотининг кўп қиррали бутун фаолияти, Ўзбекистоннинг совет халқлари қардошлик оиласида халқ хўжалигини юксалтириш йўлида эришган ютуқлари, КПСС XXIV съездидан кейин босиб ўтилган зафарли йўлимиз илмий, сиёсий ва амалий жиҳатдан ҳар томонлама таҳлил қилиб берилди, жамиятимиз тараққиётининг янги марралари, республикамиз партия ташкилотларининг келгусидаги вазифалари бирма-бир ойдинлаштириб берилди.

Ўтган беш йиллик Ўзбекистон партия ташкилотининг КПСС ленинчи Марказий Комитети теварагида метиндек жипслашиб, республикамизнинг бутун ҳаётида унинг раҳбарлик роли, ташкилотчилик, уюштирувчилик фаолияти яна ҳам кучайган давр бўлди. Съезд шуни зўр мамнуният билан таъкидладики, КПСС XXIV съезди қарорларини амалга ошириш йўлидаги курашда партия революцион ўзгартирувчилик фаолиятининг янги тажрибаси билан бойиди, унинг совет жамияти ҳаётидаги ташкилотчилик ва раҳбарлик роли янада кўпроқ ошди, омма билан алоқаси мустаҳкамланди. Ҳамиша бўлганидек, партия марксизм-ленинизм назариясини ривожлантирди ва амалда ижодий тадбиқ этди. Партия турмушининг ленинча нормаларини ва партия раҳбарлиги принципларини янада қарор топтиришдан иборат самарали жараён давом эттирилди.

XIX съезд Ўзбекистон меҳнаткашларининг якдил фикрини, хоҳиш-иродасини ифодалаб, партиянинг ички ва ташқи сиёсатини КПСС Марказий Комитети ва унинг Сиёсий бюросининг самарали фаолиятини қизғин маъқуллади, батамом ва тўла-тўкис қўллаб-қувватлади.

Съезд делегатлари КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежневнинг партия билан давлат ички ва ташқи сиёсатининг хамма энг муҳим проблемаларини ишлаб чиқиб, амалга оширишдаги буюк ролини астойдил миннатдорчилик туйғуси билан таъкидладилар.

Съезд қабул қилган резолюцияда айтилганидек, «Республика коммунистлари, ҳамма меҳнаткашлари 1976—1980 йилларда СССР халқ хўжалигини ривожлантиришнинг Асосий йўналишларида бунёдкорлик ишларининг КПСС Марказий Комитети белгилаб берган янги реалистик программасини завқ-шавқ билан кутиб олдилар ва тўла-тўкис маъқулладилар. Меҳнат коллективлари ана шу муҳим сиёсий ҳужжатга, КПСС Марказий Комитети декабрь Пленумининг қарорларига амал қилиб, ўнинчи беш йилликнинг биринчи йили вазифаларини амалга ошириш соҳасидаги ишларни зўр ғайрат билан авж олдириб юбордилар, партиянинг навбатдаги XXV съездини муносиб кутиб олишга ҳозирлик кўрмоқдалар».

Ўтган беш йиллигимизнинг ажойиб якунлари ҳар биримизда чуқур ифтихор ва қонуний фахрланиш ҳисларини туғдиради. Ҳақиқатан ҳам тўққизинчи беш йиллигимиз коммунистик қурилишнинг ҳамма жабҳаларида юксак ўсишлар даври бўлди. Ялпи ижтимоий маҳсулот 41 процент кўпайди, республиканинг иқтисодий потенциали анча ўсди, миллий даромад белгиланган даражадан ошиб, 12 миллиард сўмдан зиёд бўлди, асосий ишлаб чиқариш фондлари 1,7 баравар кўпайди. Экономиканинг асосий тармоғи — индустрияда ишлаб чиқариш ҳажми КПСС XXIV съезди Директиваларида кўзда тутилган 46-49 процент ўрнига 51 процент ошди. Пландан ташқари салкам 1,7 миллиард сўмлик маҳсулот реализация қилинди. Бутун халқ хўжалигидаги фан-техника тараққиётини белгилаб берадиган тармоқлар анча юксак суръатлар билан ривожланди. Транспорт ва алоқа янада ривож топди. Капитал қурилишда эришилган натижалар айниқса салмоқли бўлди. Капитал маблағ ҳажми 19 миллиард сўмга, яъни шундан аввалги иккита беш йиллик ҳажмига деярли тенг миқдорга етди. Юздан ортиқ янги замонавий саноат корхоналари ва цехлари ишга туширилди, ишлаб турган кўпгина корхоналар реконструкция қилинди ва техника билан қайта қуроллантирилди. Саноатнинг енгил, озиқ-овқат ва бошқа тармоқлари ҳам тез суръатлар билан ривожланди.

Бизнинг социалистик қишлоқ хўжалигимиз ўз тараққиётининг янги чўққиларига кўтарилди. Ўзбекистон партия ташкилоти ўзининг бутун куч-ғайратини КПСС аграр сиёсатини изчиллик билан амалга оширишга сарфлаб, бу соҳада ишлаб чиққан ва амалга оширган тадбирлари қишлоқ хўжалигининг ҳамма соҳаларини комплекс ривожлантиришга қудратли таъсир ўтказди. Деҳқончилик ва чорвачиликнинг етилган проблемалари планли равишда, илмий асосда сабот ва матонат билан ҳал этилиши амалда ўзининг ажойиб самараларини берди. Республика қишлоқ хўжалигининг ялпи маҳсулоти беш йил ичида салкам 30 процент кўпайди. Ўзбекистон меҳнаткашларининг ифтихори, улуғ ва муқаддас иши бўлган пахтачилик шундай юксак йўлга чиқиб олдики, бу борада юз берган бекиёс табиий офатлар, сув танқислиги сингари катта қийинчиликлар мардонавор енгилди. Пахтачилигимиз ўз ўсиш суръатлари даражасидан анча илгарилаб кетди. Беш йил ичида давлатга 24 миллион 500 минг тонна, ёки партия XXIV съезди Директиваларида кўзда тутилгандан 2,3 миллион тонна кўп пахта сотилди. Қишлоқ хўжалигининг бошқа тармоқлари, чунончи чорвачилик, дон ва боғдорчилик маҳсулотлари етиштириш ҳам йил сайин ортиб бормоқда.

Фан ва маданиятимиз ривожида юз бераётган сифат ўзгаришлари ҳаммамизни қувонтиради. Республика Фанлар академияси, илмий тадқиқот, лойиҳа, конструкторлик муассасалари илмий тадқиқотлар самарадорлигини тинмай оширмоқдалар.

Бизнинг жонажон партиямиз ўзининг бутун революцион жўшқинлик билан суғорилган фаолиятини халқ бахт-саодати учун бағишлагандир. У халққа хизмат қилишни, унинг моддий фаровонлиги ва маънавий бойликларини ўстира боришни ўз фаолиятининг олий қонуни деб билади. Шу боисдан ҳам социалистик жамиятда амалга оширилаётган ҳамма ишлар халқнинг туб ҳаётий манфаатларига тамомила жавоб беради. Экономикани тўхтовсиз тараққий эттириш йўлида партия белгилаган тадбирларнинг изчиллик билан амалга оширилиши халқ моддий фаровонлигини ва маънавий эҳтиёжларини тўларок қондириш учун барча шарт-шароитларни вужудга келтирди. Тўққизинчи беш йилликда республиканинг миллий даромади 41 процент кўпайди. Ишчилар, хизматчиларнинг реал иш ҳақлари ошиб, колхозчиларнинг даромадлари йил сайин кўпайиб бормоқда. Ўтган беш йилликда аҳолининг реал даромади салкам 1,3 баравар ошди. Халқ фаровонлигини юксалтиришда тобора кўп роль ўйнаётган ижтимоий истеъмол фондлари 1,6 баравар кўпайди.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети уй-жой масаласини ҳал этишга жуда катта эътибор бериб келди. Беш йил ичида 2 миллион 800 мингга яқин киши ўзининг уй-жой шароитларини яхшилаб олди. Аҳоли учун энг яхши қулайликларга эга бўлган янгидан-янги шаҳарлар, посёлкалар барпо этилди. Бу соҳада қишлоқларда олиб борилаётган ишлар ўз кўлами ва миқёслари жиҳатидан жуда каттадир. Янги беш йилликда белгиланган тадбирлар халқ моддий фаровонлигини янада юксалтириш ва аҳоли эҳтиёжларини тўла-тўкис қондириш учун жуда катта имкониятлар яратиб беради.

Идеология ишларини кун сайин яхшилаб такомиллаштириб бориш партия ҳаётида асосий масалалардандир. Илмий коммунизм актуал проблемалари назарий жиҳатдан чуқур ишлаб чиқилганлиги меҳнаткашларни ғоявий-сиёсий жиҳатдан чиниқтиришни яхшилашга кучли таъсир ўтказмоқда. Партия ташкилотлари кенг меҳнаткашлар оммасида коммунистик дунёқарашни шакллантиришга, уларни халқлар дўстлиги, пролетар интернационализми, совет ватанпарварлиги руҳида, марксизм-ленинизм улуғ ғояларига чексиз садоқат руҳида, буржуа идеологиясига нисбатан муросасизлик руҳида тарбиялашга катта эътибор бермоқдалар. Идеология ишларимизнинг жанговарлиги, сафарбар этувчи кучи ошиб, унинг ҳаёт билан, коммунистик қурилиш вазифалари билан боғланиши кучайди.

Ишчанлик, тадбиркорлик, ленинча талабчанлик, принципиаллик, топширилган иш учун шахсий ва юксак масъулият ҳис этиш, камчилик ва нуқсонларга нисбатан муросасиз бўлиш, танқидий мулоҳазаларга сезгирлик билан қулоқ солиш сингари фазилатлар партиямиз тараққиётининг ҳамма босқичларида кадрларимизни тарбиялаш ва амалий фаолиятда чиниқтиришнинг синалган омилларидан бўлиб келди. Ўтган йилларда партия ички ҳаёти яхшиланиб, унинг обрў-эътибори, таъсири беқиёс ўсди. Хўжалик ва маданий қурилишга раҳбарлик қилишнинг усул ва методлари муттасил такомиллашиб, раҳбар кадрларнинг ишчанлик қобилиятлари, ташкилотчилик роли кучайиб бормоқда. Партиявий муҳитда шундай дўстона ҳамжиҳатлик, уюшқоқлик, бир-бирини сидқидилдан ҳурмат қилиш, яқиндан ўртоқларча ёрдам кўрсатиш, катта-кичик масалаларни бамаслаҳат, коллегиал тарзда ҳал этиш, самимий фикр ва мулоҳазалар баён қилиш сингари вазият вужудга келдики, бу нарса кадрларимизга яхши кайфият билан самарали ишлашлари учун катта имкониятлар яратиб берди.

Ўзбекистон Компартиясининг XIX съезди халқ хўжалигининг ҳамма соҳаларида планларнинг қай тарзда бажарилганлигини ва ҳал этилмаган вазифаларни чуқур, объектив таҳлил этиш билан бирга, катта аҳамиятига эга бўлган ва ҳаёт илгари сураётган социал-иқтисодий вазифаларни белгилаб берди.

Съезд партия ташкилотлари зиммасига ўнинчи беш йил ичида ишлаб чиқаришнинг муттасил ўсишини ва унинг структурасини такомиллаштириб боришни таъминлаш, фан-техника тараққиётини белгилаб берувчи тармоқларни, чунончи, электр энергетика, газ, химия саноати, металлургияни, оғир, енгил саноат ва пахтачилик учун зарур бўлган машина, ускуналар ишлаб чиқаришни янада тез ривожлантириш вазифасини юклади. Айни вақтда, корхоналарни реконструкция қилиш ва янги техника билан қайта қуроллантириш энг муҳим масала қилиб қўйилди. Ҳар бир меҳнат коллективининг уюшқоқлик билан бир маромда ишлайдиган бўлиши, халқ хўжалиги планларини ва олинган социалистик мажбуриятларнинг тўла-тўкис бажарилишига эришиш, ўнинчи беш йиллик топшириқларини шараф билан амалга оширишнинг гарови эканлигини барча кадрларимиз чуқур ҳис қилмоқлари ва бу соҳада зўр ташкилотчилик кўрсатишлари керак.

Съезд партиянинг аграр сиёсатини бундан буён ҳам сабот билан амалга ошира боришни бениҳоя муҳим вазифа қилиб қўйди ва республика меҳнаткашларининг улуғ ватанпарварлик, интернационал бурчи бўлган пахтачиликни жадал ривожлантиришни, 1980 йилга бориб бу қимматли хом ашёни 6 миллион тоннага етказишни бош вазифа қилиб қўйди. Ўнинчи беш йилликда Қарши даштида ингичка толали пахта етиштирадиган катта район барпо этилиши, шунингдек Сурхондарё ва Бухоро областларида ингичка толали пахта экиладиган майдонлар кенгайтирилиши, Қарши, Жиззах, Сурхон-Шеробод даштлари, Мирзачўл, Марказий Фарғонанинг ва барча областларнинг, Қорақалпоғистон АССРнинг янги ерлари авалгидек юксак суръатлар билан ўзлаштирилиши, камида 462 минг гектар суғориладиган ер қишлоқ хўжалиги оборотига киритилиши, ирригация соҳасида эса Туямўйин, Андижон, Талимаржон сув омборлари ва бошқа муҳим гидротехника иншоотлари қурилиши жадаллаштирилиши зарур.

Съезд резолюциясида қишлоқ хўжалигининг бошқа соҳалари, чунончи шоликорликни, ғаллачиликни, чорвачиликни, боғдорчилик ва сабзавоткорликни янада ривожлантиришнинг ойдин йўллари кўрсатиб берилди.

Съезднинг бутун иши давомида идеология масалаларига, фан-техникани тараққий эттириш, халқ фаровонлигини тағин ҳам юксалтириш, халқ маорифи, соғлиқни сақлаш соҳасидаги масалаларга жуда катта эътибор берилди. Бу соҳаларда қилинадиган ишларнинг реал режалари белгиланди.

XIX съезд Ўзбекистон Коммунистик партияси Марказий Комитетининг ҳисобот давридаги ишини қониқарли деб топди. Съезд КПСС Марказий Комитетининг 1976—1980 йилларда СССР халқ хўжалигини ривожлантиришнинг асосий йўналишлари ҳақида партия XXV съездига лойиҳалари тўғрисидаги масала юзасидан ҳам қарор қабул қилди ва янги беш йиллик лойиҳасини бир овоздан маъқуллаб, қўллаб-қувватлади.

Съезд Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг ҳамда Ревизия комиссиясининг янги составини сайлади, Марказий Комитетнинг бўлим мудирларини, Марказий Комитет органлари бўлган газета ва журналларнинг редакторларини тасдиқлади.

Съезд баланд руҳ, юксак фахр ва буюк ифтихор билан Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитетига, КПСС Марказий Комитетининг Бош Секретари ўртоқ Леонид Ильич Брежневга табрикнома йўллади. Ўзбекистон Коммунистик партиясининг XIX съезди шуни таъкидладики, КПСС ленинчи Марказий Комитети ва унинг Сиёсий бюросини, шахсан КПСС Марказий Комитети Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежневни республика партия ташкилоти бундан буён ҳам Совет Иттифоқи Коммунистик партиясининг жанговар, ишончли ва содиқ отряди бўлиб қолаверади, деб ишонтирди. Ташкилотчилик ва сиёсий ишнинг янги тажрибаси билан бойиган Ўзбекистон партия ташкилоти КПСС XXV съезди ўртага қўядиган ҳамма вазифаларнинг бажарилишини таъминлайди.

Ўзбекистон коммунистлари ва барча меҳнаткашлари партия кўрсатган йўлдан бориб, социалистик тараққиётнинг янги марраларига кўтарилаверадилар.

КПСС XXV СЪЕЗДИ ШАРАФИГА

Жамолиддин Абдулҳакимов Андижон область партия конференциясида КПСС XXV съездига делегат қилиб сайланди. У чорак асрдан буён «Андижаннефть» бошқармаси инженер-техника хизматида электр монтёрлик қилмоқда. Уз ишига садоқат билан қараб келаётганлиги туфайли унинг назоратидаги қудуқлардаги ускуналар тўхтовсиз ишламоқда. Шунинг учун ҳам у коллектив ўртасида катта ҳурмат топган. Коммунист ўз касбдошларига ўрнак бўлиб келаётир. «Уз касбининг устаси» деган унвон олган. Суратда: Ж. Абдулҳакимов.

Р. Ашуров фотоси. (ЎзТАГ).

КПСС Марказий Комитети, СССР Министрлар Совети, ВЦСПС ва ВЛКСМ Марказий Комитетида

КПСС Марказий Комитети, СССР Министрлар Совети, Бутуниттифоқ Касаба Союзлари Марказий Совети ва ВЛКСМ Марказий Комитети 1975 йил халқ хўжалик планини муддатидан илгари бажариш ва тўққизинчи беш йилликни муваффақиятли туғаллаш юзасидан иттифоқдош ва автоном республикалар, ўлка, область, шаҳар, районлар ва миллий округларнинг, корхоналар, ишлаб чиқариш бирлашмалари, қурилишлар, илмий-тадқиқот ташкилотлари, колхозлар, совхозлар, хўжаликлараро ва бошқа қишлоқ хўжалик корхоналари ҳамда ташкилотлари коллективларининг Бутуниттифоқ социалистик мусобақаси якунларини қараб чиқиб, қуйидагиларни ғолиб деб топдилар ва **КПСС Марказий Комитети, СССР Министрлар Совети, ВЦСПС ва ВЛКСМ Марказий Комитетининг кўчма Қизил байроқлари билан мукофотладилар:**

ИТТИФОҚДОШ РЕСПУБЛИКАЛАР

1975 йил халқ хўжалик планини муддатидан илгари бажариш ва тўққизинчи беш йилликни муваффақиятли туғаллаш юзасидан Бутуниттифоқ социалистик мусобақасида энг юксак натижаларга эришганликлари учун:

Украина ССР,
Белоруссия ССР,
Ўзбекистон ССР,
Грузия ССР,
Озарбайжон ССР,
Литва ССР,
Қирғизистон ССР,
Эстония ССР.

1975 йил халқ хўжалик планини муддатидан илгари бажариш ва тўққизинчи беш йилликни муваффақиятли туғаллаш юзасидан ўтказилган Бутуниттифоқ социалистик мусобақасида саноат корхоналари энг юксак натижаларга эришганликлари учун:

РСФСР,
Қозоғистон ССР.

АВТОНОМ РЕСПУБЛИКАЛАР, ЎЛКАЛАР ВА ОБЛАСТЛАР

1975 йил халқ хўжалик планини муддатидан илгари бажариш ва тўққизинчи беш йилликни муваффақиятли туғаллаш юзасидан Бутуниттифоқ социалистик мусобақасида энг юксак натижаларга эришганликлари учун:

РСФСРдан Москва шаҳри, Ленинград шаҳри, Кабарда-Балкария АССР, Коми АССР, Мари АССР, Удмуртия АССР, Олтой ўлкаси, Краснодар ўлкаси, Красноярск ўлкаси, Хабаровск ўлкаси, Белгород области, Владимир области, Горький области, Иваново области, Иркутск области, Ленинград области, Москва области, Сахалин области, Свердловск области:

Украина ССРдан — Киев шаҳри, Закарпатье области, Запорожье области, Киев области, Қрим области, Львов области, Одесса области, Харьков области, Херсон области:

Белоруссия ССРдан — Гродно области, Минск области:

Ўзбекистон ССРдан — Қорақалпоғистон АССР, Сирдарё области, Тошкент области:

Қозоғистон ССРдан — Шарқий Қозоғистон области, Семипалатинск области;

Грузия ССРдан — Ажария АССР:

Озарбайжон ССРдан — Нахчиван АССР;

Қирғизистон ССРдан — Ўш области:

Тожикистон ССРдан — Ленинобод области:

Туркманистон ССРдан — Тошовуз области.

Саноат корхоналари 1975 йил халқ хўжалик планини муддатидан илгари бажариш ва тўққизинчи беш йилликни муваффақиятли туғаллаш юзасидан ўтказилган Бутуниттифоқ социалистик мусобақасида энг юксак натижаларга эришганликлари учун:

Бошқирдистон АССР, Татаристон АССР, Олмаота области, Воронеж области, Днепропетровск области, Қарағанда области, Кемерово области, Куйбишев области, Омск области, Павлодар области, Ростов области, Челябинск области.

КПСС Марказий Комитети, СССР Министрлар Совети, ВЦСПС ва ВЛКСМ Марказий Комитетининг «Тўққизинчи беш йилликдаги шавкатли меҳнати учун» эсдалик нишонлари ва КПСС Марказий Комитети, СССР Министрлар Совети, ВЦСПС ва ВЛКСМ Марказий Комитетининг кўчма Қизил байроқлари билан ҳамда СССР Халқ хўжалик ютуқлари виставкасида Бутуниттифоқ Ҳурмат тахтасига ёзиш шарти билан:

Тўққизинчи беш йиллик планини бажаришда, ишлаб чиқариш самарадорлигини ошириш, меҳнат унумдорлигини ўстириш, маҳсулот сифатини яхшилашда энг юксак кўрсаткичларга эришганликлари учун:

750 корхона, ишлаб чиқариш бирлашмалари, колхоз, совхоз, қурилишларнинг, илмий-тадқиқот ташкилотлари ва бошқа ташкилотларнинг коллективлари мукофотланди.

КПСС Марказий Комитети, СССР Министрлар Совети, ВЦСПС ва ВЛКСМ Марказий Комитетининг кўчма Қизил байроқлари билан:

1975 йил халқ хўжалик планини муддатидан илгари бажариш ва тўққизинчи беш йилликни муваффақиятли туғаллаш юзасидан ўтказилган Бутуниттифоқ социалистик мусобақасида энг юксак натижаларга эришганликлари учун:

100 шаҳар ва шаҳарлардаги районлар;

178 район ва миллий округлар;

751 корхона, ишлаб чиқариш бирлашмалари, колхоз, совхоз, қурилишларнинг, илмий-тадқиқот ташкилотлари ва бошқа ташкилотларнинг коллективлари мукофотланди.

* * *

КПСС Марказий Комитети, СССР Министрлар Совети, ВЦСПС ва ВЛКСМ Марказий Комитети Бутуниттифоқ социалистик мусобақасида ғолиб чиққан республика, ўлка, область, шаҳар, район, миллий округларнинг меҳнаткашларини, корхона, саноат бирлашмалари ва ташкилотлари, қурилиш, транспорт, қишлоқ хўжалиги ва бошқа тармоқларнинг коллективларини табриклайдилар ва қаҳрамон ишчилар синфи, шонли колхозчи деҳқонлар ва зиёлилар ишлаб чиқариш самарадорлиги ҳамда иш сифатини ошириш учун умумхалқ социалистик мусобақаси байроғини янада баланд кўтарадилар, КПССнинг XXV съездини меҳнатда янги муваффақиятлар билан кутиб оладилар, бутун куч-ғайратлари, билим ва тажрибаларини ўнинчи беш йилликнинг улуғвор вазифаларини амалга ошириш учун сафарбар қиладилар, деб қатъий ишонч билдирадилар.

* * *

КПСС Марказий Комитети, СССР Министрлар Совети, ВЦСПС ва ВЛКСМ Марказий Комитетининг «Тўққизинчи беш йилликдаги шавкатли меҳнати учун» эсдалик нишонлари ва кўчма Қизил байроқлари билан мукофотланган ҳамда СССР Халқ хўжалиги ютуқлари виставкасининг Бутуниттифоқ Ҳурмат тахтасига ёзилган коллективларнинг рўйхати саноат бўйича — «Социалистическая индустрия» ва «Труд» газеталарида, қишлоқ хўжалиги бўйича «Сельская жизнь» газетасида эълон қилинади, шунингдек КПСС Марказий Комитети, СССР Министрлар Совети, ВЦСПС ва ВЛКСМ Марказий Комитетининг кўчма Қизил байроқлари билан мукофотланган коллективларнинг рўйхати билан бирга тегишли тармоқ, республика, ўлка ва область газеталарида эълон қилинади.

БУТУНИТТИФОҚ СОЦИАЛИСТИК МУСОБАҚАСИНИНГ ҒОЛИБЛАРИ

КПСС Марказий Комитети, СССР Министрлар Совети, Бутуниттифоқ Касаба Союзлари Марказий Совети ва ВЛКСМ Марказий Комитети 1975 йил халқ хўжалик планини муддатидан илгари бажариш ва тўққизинчи беш йилликни муваффақиятли туғаллаш юзасидан ўтказилган Бутуниттифоқ социалистик мусобақасининг якунларини қараб чиқиб, қуйидагиларни мусобақа ғолиблари деб топдилар ва мукофотладилар.

ЎЗБЕКИСТОН ССРДАН

Тўққизинчи беш йиллик планини бажаришда, ишлаб чиқариш самарадорлигини оширишда, меҳнат унумдорлигини ўстиришда, маҳсулот сифатини яхшилашда энг юксак кўрсаткичларга эришганликлари учун қуйидагилар **КПСС Марказий Комитети, СССР Министрлар Совети, ВЦСПС ва ВЛКСМ Марказий Комитетининг «Тўққизинчи беш йилликдаги шавкатли меҳнати учун» эсдалик нишонлари, КПСС Марказий Комитети, СССР Министрлар Совети, ВЦСПС ва ВЛКСМ Марказий Комитетининг кўчма Қизил байроқлари билан мукофотланадилар ва СССР Халқ хўжалиги ютуқлари виставкасида Бутуниттифоқ Ҳурмат тахтасига ёзиладилар:**

АНДИЖОН ОБЛАСТИДАН

Москва пахта тозалаш заводи, Шаҳрихон шаҳри.

Меҳнат Қизил Байроқ орденли Андижон «Облколхозстрой» трести.

«Сельхозтехника»нинг Ленинскдаги ремонт заводи.

Андижон район матлубот жамияти

Ўзбекистон ССР Автомобиль транспорти министрлигига қарашли Андижон область ишлаб чиқариш автомобиль трести.

Хўжаобод районидаги В. В. Куйбишев номли колхоз.

БУХОРО ОБЛАСТИДАН

Ленин орденли «Газлинефтегаз» газ-нефть кони бошқармаси.

Ўзбекистон ССР Аҳолига маиший хизмат министрлигининг Шофиркон район маиший хизмат комбинати.

ЖИЗЗАХ ОБЛАСТИДАН

Жиззах районидаги Ленин орденли «Москва» колхози.

ҚОРАҚАЛПОҒИСТОН АССРДАН

Амударё районидаги «Партия XXII съезди» колхози.

ҚАШҚАДАРЁ ОБЛАСТИДАН

«Кашкадарья облсельстрой»га қарашли 19-қурилиш трести. Қарши шаҳри.

Шаҳрисабз районидаги Ф. Энгельс номли колхоз

НАМАНГАН ОБЛАСТИДАН

Поп районидаги «Правда» колхози

САМАРҚАНД ОБЛАСТИДАН

В. В. Куйбишев номли Каттақўрғон ёғ-мой комбинати

СУРХОНДАРЁ ОБЛАСТИДАН

Сариосиё районидаги Ленин орденли «Коммунизм» колхози.

Денов районидаги Ленин орденли «Ҳазарбоғ» совхози.

(Давоми иккинчи бетда).

ТЕЗ ВА СОЗ ҚУРАЙЛИК

Республикадаги қурилиш ва монтаж ташкилотларининг коллективлари КПСС XXV съездини муносиб кутиб олиш учун мусобақалашиб, ўнинчи беш йилликнинг дастлабки ойи план топшириқларини муваффақиятли бажардилар. Бу коллективлар январь ойида 1975 йилнинг январь ойидагига нисбатан 9 процент кўп капитал маблағларни ўзлаштирдилар ва қурилиш-монтаж ишларини 8 процент ошириб бажардилар, шу жумладан:

(Биринчи стун — 1976 йил январь ойида планнинг бажарилиши процент ҳисобида, иккинчи стун — 1976 йил январь ойида планнинг бажарилиши 1975 йил январь ойидагига нисбатан процент ҳисобида).

Ўзбекистон ССР Қурилиш министрлиги	100,6	107,0
Ўзбекистон ССР Қишлоқ қурилиш министрлиги	102,0	108,0
Ўзбекистон ССР Монтаж ва махсус қурилиш ишлари министрлиги	107,0	106,0
«Главташкентстрой»	101,4	90,0
«Узколхозстрой»	108,0	112,0
Ўзбекистон ССР Мелиорация ва сув хўжалиги министрлиги	105,0	119,0
«Узглавводстрой»	105,0	102,0
Ўзбекистон ССР Автомобиль йўллари қурилиши ва фойдаланиш министрлиги	108,0	109,0
«Главсредазирсовхозстрой» (Ўзбекистон ССР территорияси бўйича)	110,0	111,0

Қурилиш ва монтаж ташкилотларининг коллективлари КПСС Марказий Комитетининг «1976—1980 йилларда СССР халқ хўжалигини ривожлантиришнинг асосий йўналишлари» тўғрисида партия XXV съездига лойиҳасини баланд руҳ билан кутиб олдилар. Ҳамма жойда партиянинг ана шу муҳим ҳужжати муҳокама этилиб, ишлаб чиқилди ва юксак социалистик мажбуриятлар қабул қилинди.

Шу билан бирга «Главташкентстрой», Қурилиш министрлиги, Қишлоқ қурилиши министрлигининг айрим ташкилотлари январь ойида иш суръатларини декабрь ойидагига нисбатан сусайтириб қўйдилар, баъзи ташкилотлар эса давлат планини уддалай олмадилар.

Партия, совет, хўжалик ташкилотлари ана шу ташкилотларнинг орқада қолиш сабабларини текшириб кўришлари, меҳнат унумдорлигини оширишга, фан-техника тараққиётини жадаллаштиришга, қурилиш машиналари ва механизмларидан тўлароқ фойдаланишга, тежамкорлик режимини кучайтиришга ва кадрларнинг қўнимсизлигини камайтиришга алоҳида эътибор беришлари лозим.

Республикадаги қурилиш ва монтаж ташкилотларининг коллективлари февраль ойида қурилиш суръатларини жадаллаштириб, биринчи кварталда ва умуман 1976 йилда қурилишнинг оширилган программаси бажарилишини таъминлашлари керак.

Буюртмачи министрликлар ва идоралар қурувчилар билан титул рўйхатларини, ишга тушириладиган комплексларни аниқлаш ва келишиб олишни яқин вақт ичида туғаллашлари ҳамда шу йилги қурилишда кўзда тутилган барча объектларни пул билан таъминлашни йўлга қўйишлари зарур.

Трестлар, бошқармалар ва механизациялашган кўчма колонналарнинг бошланғич партия, касаба союз ва комсомол ташкилотлари ўз ишларини кучайтириб, қурувчи коллективларни КПСС XXV съезди шарафига олинган социалистик мажбуриятларни сўзсиз бажаришга, партиямиз ва халқимиз ҳаётидаги ана шу шонли воқеани муносиб кутиб олишга сафарбар этишлари лозим.

КИНОФЕСТИВАЛЬ ТАРАДДУДИ

Тошкентда 9 февраль куни Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари Р. Ҳ. Абдуллаева раислигида тўртинчи халқаро Тошкент кинофестивалини ўтказиш ташкилот комитетининг мажлиси бўлиб ўтди. Шу йил май ойида Осиё ва Африка мамлакатлари кинематографчиларининг ижодий анжуманида шу кинофестиваль анъанавий иштирокчилари билан бирга Латин Америкаси давлатларининг кино санъати арбоблари ҳам биринчи марта иштирок қиладилар.

Ташкилот комитетининг аъзолари кинотеатрларни ва кўрик залларини тайёрлаш, кинофестивалнинг техникавий ва ахборот таъминоти масалаларини қараб чиқдилар. Тегишли ташкилотлар, министрликларнинг раҳбарлари ана шу масалалар юзасидан ахборот беришди.

(ЎзТАГ).

ВАТАНИМИЗ ТАРАҚҚИЁТИНИНГ ЯНГИ МАРРАЛАРИ

ЎНИНЧИ БЕШ ЙИЛЛИК ЛОЙИҲАСИ УМУМХАЛҚ МУҲОКАМАСИДА

МАТЕРИАЛ РЕСУРСЛАРДАН ФОЙДАЛАНИШ САМАРАДОРЛИГИ ОШИРИЛСИН. МАҲСУЛОТЛАРГА МАТЕРИАЛЛАР САРФИ БУТУН ЧОРАЛАР БИЛАН ҚИСҚАРТИРИЛСИН. БУНИНГ УЧУН ПРОГРЕССИВ КОНСТРУКТОРЛИК ЕЧИМЛАРИ КЕНГРОҚ ҚЎЛЛАНИЛСИН, ТЕХНОЛОГИЯ ЖАРАЁНЛАРИ ТАКОМИЛЛАШТИРИЛСИН, МАҲСУЛОТНИНГ ТЕЖАМЛИ ТУРЛАРИНИ ИШЛАБ ЧИҚАРИШ КЎПАЙТИРИЛСИН ВА ХОМ АШЁ ҲАМДА МАТЕРИАЛЛАР САРФИ КАМАЙТИРИЛСИН, УЛАР ПУХТА ВА КОМПЛЕКС ТАРЗДА ҚАЙТА ИШЛАНСИН, ИККИЛАМЧИ РЕСУРСЛАРДАН ФОЙДАЛАНИШ КЕНГАЙТИРИЛСИН.

(КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИНИНГ XXV СЪЕЗДГА ЛОЙИҲАСИДАН).

ҲОСИЛ ТОШИ

Якунловчи йил мўл ҳосилини яратишда бир қатор қийинчиликларга дуч келдик. Сув танқислиги, об-ҳавонинг ноқулай келиши пахтакор деҳқонларимиз ташвишига-ташвиш қўшмай қолмади. Лекин бу қийинчиликларни мардонавор енгдик. Фойдаланилмай ётган резервлар, қўшимча куч ва имкониятлар ишга солинди. Қилган фидокорона меҳнатимиз яхши самаралар берди. Пахтадан мўл ҳосил етиштирдик. Ҳосил тоши салмоқли бўлди, тарози босди. Бунинг замирида меҳнаткашларимизнинг қалб қўри, пешана тери, қувончи ётибди.

Олдинлари пахта ва бошқа қишлоқ хўжалик экинларининг ҳосилдорлиги паст бўларди. Чорвачилик маҳсулотлари етиштириш даражаси ҳам кўнгилдагидек эмас эди. Эндиликда эса совхозимиз ривожланиш йўлига дадил чиқиб олди. Бунинг муҳим сабабларидан бири — деҳқончиликдаги бош омил: ер, сув, техника, ўғит, ирригация-мелиорация сингари манбалардан оқилона фойдаланилди. Натижада хўжалигимизда кескин бурилиш юз берди. Бу партиямиз XXIV съездидан кейинги давр мобайнида деҳқончилик маданиятининг юксалиши билан характерлидир.

Биз 1970 йилдан кейин техника, ер, сув ҳамда маҳаллий ва минерал ўғитлардан фойдаланиш бўйича бир қатор тадбирларни ишлаб чиқиб, амалга оширдик. Хўжалик тўла машиналашди. Авваллари пахта йиғим-терими декабрь ойининг ўрталаригача чўзилар эди. Эндиликда эса йиғим-терим бир ярим ойда охирига етказиладиган бўлди. Бу техника шарофати, деҳқончиликка агротехника ютуқларини кенг жорий қилиш ва тадбиркорлик билан иш кўришнинг натижаларидир, албатта.

Етиштирилган ҳосилни агрегатлар билан териб олиш учун пахта майдонларини машина теримига мослаштириш талаб этилади. Бунинг учун карталар бош планировкадан чиқарилиб, кенгайтирилди. Пахта майдонлари ўртасидаги дов-дарахтлар, ортиқча ариқ-зовурлар, дала йўллари экинзорларга айлантирилди. Бу эса ҳосилни тўла машина билан териб олишни таъминлабгина қолмай, иш унумини оширди.

Машиналарни бошқариш учун техникани эгаллаган кадрлар сув билан ҳаводек зарур. Биз асосий эътиборни кадрлар тайёрлашга қаратдик. Йиғим-теримни, умуман пахтачиликни механизациялаштиришда машъал хўжаликлар тажрибаларини ўрганиб, уни ишлаб чиқаришга жорий қилдик. Қарабсизки, йил сайин кўпроқ ҳосилни машиналар билан тера бошладик. Техника тараққиёти бир томондан пахта ҳосилини оширган бўлса, иккинчи томондан йиғим-терим мавсумини қисқартирди, ишимизни енгиллаштирди. Ошиқча сарф-харажатларга барҳам бердик. Қуйидаги фактлар буни тўла тасдиқлайди.

1975 йилда 2632 гектар ерда пахтадан юқори ҳосил етиштирдик. Йиллик план 14 октябрда адо этилди. Гектаридан планда белгиланган 26,2 центнер ўрнига 33 центнердан ошириб хирмон кўтарилди. Планга қўшимча равишда 2,5 минг тонна «оқ олтин» тайёрланди. Ялпи ҳосил 12 минг тоннага етказилди. Ҳосилдорликни саккизинчи беш йиллик охиридагига нисбатан ҳар гектар ердан 13 центнердан, 1974 йилдагига қараганда эса 3 центнердан оширишга эришдик.

Бир неча бўлим ва бригадалар пахтадан рекорд ҳосил етиштирди. Ленин ордени кавалери Мўминжон Қурбонов бошқарувчи бўлган бўлим меҳнаткашлари 760 гектар майдондан 40 центнердан ошириб хирмон кўтардилар. Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Ҳошимхон Эшонов бошлиқ бригада 86 гектар майдонда 55 центнердан пахта йиғиб-териб олди. Мамадазим Охунов, Қирғизбой Султонов, Тошпўлат Маҳмудовлар раҳбарлик қилаётган бригадаларда ҳосилдорлик гектар бошига 45 центнерданга етди.

КПСС Марказий Комитетининг «1976 — 1980 йилларда СССР халқ хўжалигини ривожлантиришнинг асосий йўналишлари» ҳақида партия XXV съездига лойиҳасини муҳокама қилиб, унга совхозларда механизатор кадрлар тайёрлаш кучайтирилсин, шу йўл билан пахта теримини тўла механизациялаш таъминлансин, деган қўшимча киритишни лозим топдик.

Бултур терим машиналаридан янада унумли фойдаланилди. Пахта тўлиқ очилиши билан далаларимизда 60 та «зангори кема» 16 группага бўлиниб ишлади. Машина терими плани 120 процент уддаланди. Ялпи ҳосилнинг 94 проценти пўлат этаклардан тўкилди. «Зангори кема» капитанларидан Д. Эшонхонов, М. Эсонов, А. Қосимов, А. Эргашев сингариларнинг ҳар бири 280-365 тоннадан пахта териш ди.

Лойиҳага яна **ҳар бир терим машинасининг мавсумдаги иш унумини камида 100 тонна бўлишини таъминлаш керак,** деган мулоҳазамизни ҳам киритилишини истардик. Бунинг боиси бор. Кўпчилик механик-ҳайдовчилар мавсумда 180—200 тоннадан пахта теряпти. Айрим механизаторларнинг терган пахтаси 60-70 тоннадан ошмаяпти. Уларнинг масъулиятини оширишимиз керак.

Пахта тайёрлаш ва давлатга топшириш юзасидан беш йиллик план топшириқлари ҳам муддатидан илгари ошириб бажарилди. Беш йиллик пахта топшириш плани деярли 120 процент қилиб уддаланди, ёки планда кўзда тутилганига қўшимча равишда 8 минг тонна «оқ олтин» етказиб берилди.

Бошқа экинлардан ҳам юқори ҳосил олинди. Чунончи, дон беш йиллик бошидаги 26,4 центнердан 39 центнерга, сабзавот 133 центнердан 183 центнерга кўтарилди. Пахта ва бошқа экинлар ҳосилдорлиги ялпи миқдорининг ортганлиги, чорвачиликдан кўп фойда олинаётганлиги совхозимиз экономикасини мустаҳкамламоқда.

1975 йилнинг ўзидагина сметада белгиланган 5 миллион 600 минг сўм ўрнига 7 миллион сўмдан кўпроқ даромад қилдик. Агар саккизинчи беш йиллик мобайнида ҳар бир ишчининг ўртача йиллик иш ҳақи 1025 сўмни ташкил қилган бўлса, тўққизинчи беш йилликда бу кўрсаткич 1841 сўмга, 1975 йилда 2 минг сўмга етди.

Хўжалигимиз 1970 йилдан бошлаб рентабелликка айланган бўлса, беш йилликнинг якунловчи йилига келиб 2 миллион 400 минг сўм соф фойда кўрилди ёки бу 1970 йилдагига нисбатан тўрт баравар, сметадагига нисбатан салкам 1 миллион сўм кўп демакдир. Рентабеллик даражаси эса 1971 йилдаги 13 процентдан 1975 йилга келиб 46 процентга кўтарилди.

Ўзбекистон Компартиясининг XIX съезди республикамизда пахтачиликни янада ривожлантириш, «оқ олтин» етиштиришни кўпайтириш тадбирларини белгилади. Бу умумхалқ ишига муносиб ҳисса қўшишни муқаддас бурчимиз деб биламиз, ўнинчи беш йилликнинг биринчи босқичи 1976 йилда пахта тайёрлашни кескин кўпайтирамиз.

Е. КАРИМОВ,
Учқўрғон районидаги «Учқўрғон» совхозининг директори.

ДАШТДАГИ ПЎЛАТ ҚУВУР АРИҚЛАР

160 километрлик Оғизқоқ канали фойдаланишга қабул қилиб олинди. Ер остига ётқизилган пўлат магистрал Қизилқумнинг марказида жойлашган Конимех районидаги қоракўлчилик хўжаликларига об-ҳаёт олиб келди. Пўлат магистрал бўйлаб учта насос станцияси, тозалаш иншооти, 500 кубметр сув сиғадиган усти ёпик ҳовуз ўнлаб тармоқли темир бетон суғориш пунктлари қурилган.

— Йирик қувур ариқнинг қурилиши — саҳро ерлардаги яйловларга сув чиқариш муаммосини ҳал этишда янги техника ечими бўлиб бу чорвачиликдаги ана шу сермеҳнат ишни тўла механизациялаштириш имконини беради, деди Ўзбекистон яйлов-мелиорация-қурилиш бирлашмасининг бошлиғи В. Ф. Иванов. — Бундай магистраллар саҳронинг қаерида жойлашганлигидан қатъий назар, яйловларга сув чиқаришни таъминлайди.

Бу магистраллар ер ости сизот сувлари сатҳининг пасайиб кетиши натижасида қуриб қолган қудуқлар ўрнини босади.

Бутун 360 километрлик масофада бу йил 12 та қувур ариқ ётқизишга тайёргарлик ишлари бошланди. Мелиораторлар Қорақалпоғистоннинг жанубида юқори босимли Султонуиздоғ қувур ариғининг учинчи навбати қурилишига киришдилар. Бу иншоотнинг аҳамияти Оратоғ этакларида жойлашган яйловларга Амударё сувини етказиб беришдан иборатдир.

Ўзбекистоннинг саҳро ва ярим саҳро районларида катта-катта массивларга сув чиқариш иши асосан тамомланган. Эндиги вазифа эса асосан Бухоро области ва Қорақалпоғистонга қарашли хўжаликларнинг унча катта бўлмаган яйловларини обиҳаёт билан таъминлашдир. Бундай «оппоқ доғ»лар Қизилқумда озмунча эмас — ана шундай майдонларнинг ҳаммаси 300 минг гектарча келади. Сув чиқаришнинг янги системасини барпо этиш ҳамда эскириб қолганларини бу йил қайта қуриш учун, қувур ариқ чиқаришдан ташқари 50 та қудуқ ва 170 та шахта қудуғи ҳам қуриш ,керак. Усть-юртда суғориш системаси қуриш соҳасидаги ишлар ҳам давом эттирилмоқда.

«Ўзбекистон ССР 40 йиллиги» совхозига бу йил дастлаб қурилган қудуқларни топширди. Эндиликда ўн учта механизациялаштирилган кўчма колонна ер қазийдиган асбоб-ускуналарни баҳор фаслида совлиқлар қўзилатиладиган жойларга ва ёзлик яйловларга ташиб келтирмоқда. Ана шу жойларда қўзилатиш мавсумида қўйлар сув ичадиган пунктлар қуришга киришилмоқда.

Г. КИРХАЖИ.
ЎзТАГ мухбири.

БИЛИМЛАР МАШЪАЛАСИ

Олий мактабимиз ректорати, партия комитети ва бошқа жамоат ташкилотлари КПСС Марказий Комитетининг «КПСС XXV съездини муносиб кутиб олиш учун социалистик мусобақа ўтказиш тўғрисида»ги қарорига амал қилган ҳолда барча коллективимиз иш сифатини янада яхшилаш ва оширишга қаратилган бир қатор конкрет тадбирлар ишлаб чиққан.

Институтимиз республикадаги энг йирик олий ўқув юртларидан биридир. Ўқув даргоҳимизда ўн икки мингдан зиёд студент таҳсил кўрмоқда. Тўққизинчи беш йилликнинг тўрт йили мобайнида институтимизни ўн минг малакали мутахассис-иқтисодчи тугатиб чиқди. Коллективимиз ўқув ва методик ишларни ривожлантира бориб, 1976 йилда битирувчилар сонини 2500 кишига етказади, шу жумладан, кундузги факультетларни 1100 йигит ва қиз тамомлайди.

Кейинги ўн беш йил ичида институтимизда илмий ва педагогик кадрлар сони бирмунча ортди. Эндиликда ўттизта кафедрада 489 ўқитувчи, жумладан, ўн уч фан доктори ва профессор, 239 фан кандидати ва доцент самарали ишлаб турибди. Фақат саккизинчи ва тўққизинчи беш йилликлар даврида ўн бир фан доктори, 137 фан кандидати тайёрлаб етиштирилди.

Институтимиз ректорати, партия комитети ва жамоат ташкилотлари ўқитувчилар малакаси ва педагогик маҳоратини ошириш, ўқув жараёнини такомиллаштириш, ўқитишнинг прогрессив форма ва усулларини жорий этиш, ёшлар ўртасида ғоявий-сиёсий, оммавий-маданий ва спорт ишларини кучайтириш, студентларнинг турар-жой шароитини яхшилаш бўйича тадбирларни муваффақиятли ҳаётга татбиқ этиб боряпти.

Коллективимиз ривожланган социализм даврида социалистик ишлаб чиқариш муносабатларини янада ривожлантириш ва такомиллаштиришга қаратилган йирик назарий-илмий масалаларни ишлаб чиқишга, жамоат ишлаб чиқариши ва унинг айрим тармоқлари иқтисодий самарадорлигини оширишга, халқ хўжалигига капитал маблағ сарфлаш ва янги техникани жорий этишга, меҳнаткашлар оммасини коммунистик руҳда тарбиялаш актуал проблемаларини ишлаб чиқишга, халқ хўжалигини планлаштириш ишига, электрон-ҳисоблаш машинаси ва экономика-математика усулларини халқ хўжалигига кенг жорий этишга муносиб ҳисса қўшиб келмоқдалар.

Тўққизинчи беш йилликнинг тўрт йили ичида бажарилган илмий-тадқиқотлар натижалари бўйича 1200 босма лист ҳажмида илмий ишлар чоп этилди. Ўн тўққизта монография, элликта илмий ахборот ва эллик учта қўлланма шулар жумласидандир. Профессорлардан Н. Жабборов, О. Аминов, Ю. Е. Шенгернинг монографиялари, айниқса қизиқиш уйғотмоқда.

Шуни алоҳида таъкидлаш керакки, бажарилган илмий-тадқиқотларнинг асосий натижалари республикамиз халқ хўжалигига кенг татбиқ этиляпти. Кафедраларда олиб борилган изланишлар якунлари ишлаб чиқилиб, республика директива органлари ихтиёрига топширилди. Турли экономика проблемалари бўйича йигирма иккита ахборот айрим идора ва ташкилотларга тавсия этилди. Бу ерларда республика экономикасини янада ривожлантириш ва иқтисодий самарадорликни ошириш бўйича институтимиз олимлари таклифлари ўз ифодасини топмоқда.

Олий мактабимизда хўжалик шартномалари ишларини бажаришга алоҳида эътибор бериляпти. Хўжалик шартномалари ишлари тематикаси республика халқ хўжалигини ривожлантириш талабларини назарда тутган ҳолда кенгайтирилмоқда. 1971 — 1974 йилларда кафедраларда бажарилган хўжалик шартномалари ишлари якунлари бўйича халқ хўжалигининг айрим тармоқларини ривожлантиришга ва иқтисодий самарадорлигини оширишга қаратилган ўн икки илмий ахборот буюртмачиларга топширилди. Буларда саноат корхоналарида автоматлашган бошқарув системасини жорий этиш, электрон ҳисоблаш машиналаридан ва халқ хўжалигини бошқаришда экономика-математика усулларидан фойдаланиш йўллари аниқ кўрсатиб берилган.

Институт маъмурияти ва партия ташкилоти илмий изланишларни ташкил этишда турли илмий-назарий ва илмий ишлаб чиқариш конференцияларини ўтказишга катта эътибор беряпти. Тўққизинчи беш йилликнинг тўрт йилида институт коллективи баъзи идоралар билан ҳамкорликда ўн еттита илмий конференция ўтказди. Жумладан, Сирдарё областининг Боёвут районида қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқаришининг самарадорлигини ошириш, «Таштекстильмаш» заводида автоматлашган бошқарув системаси бўйича қизиқарли анжуманлар бўлиб ўтди.

Ўқув даргоҳимизда илмий-педагогик кадрларни аттестациядан ўтказишга катта тайёргарлик кўриляпти. 1962 йилдан буён институтимизда ишлаб турган кандидатлик диссертацияси ҳимоя қилиш бўйича илмий совет педагогик кадрларни аттестациядан ўтказишда катта роль ўйнайди. Ҳар йили бу советда ўттиз саккиз—қирк киши диссертацияларини муваффақиятли ёқлаяпти. Айни вақтда советда Ўзбекистон ССР ва бошқа қардош республикалар олий ўқув юртлари, илмий-тадқиқот институтларидан келган аспирантлар ва ҳимоя қилувчилар ишлари муҳокама қилинади.

Институтимизда илмий ходимлар тайёрлаш турли йўллар билан, шу жумладан, аспирантура йўли билан олиб бориляпти. Илмий-педагогик кадрлар тайёрлаш мақсадида зарур тадбирлар амалга оширилмоқда. Аспирантура ишини яхшилаш масалалари илмий советда, факультет ва институт партия йиғилишларида мунтазам равишда муҳокама қилиб борилади. Ўқув даргоҳимиз Ўзбекистон ССР Фанлар академияси илмий-тадқиқот институтлари ва марказий олий ўқув юртлари билан мустаҳкам алоқада илмий-педагогик кадрлар ва юқори малакали мутахассислар тайёрлашга алоҳида эътибор беряпти. Бу борада бизга мамлакатимиздаги етакчи олий ўқув юртлари — Москва Давлат университети, Москва халқ хўжалиги молия ва экономика-статистика, Ленинград инженерлик-иқтисод ҳамда Киев халқ хўжалиги институтлари катта ёрдам кўрсатишмоқда. Шундай қилиб, институтда халқ хўжалиги учун юқори малакали мутахассислар тайёрлаш муҳим мавзуларда илмий-тадқиқотлар ўтказиш билан қўшиб олиб борилмоқда. Бу, шубҳасиз, экономика бўйича кадрлар тайёрлаш сифатини яхшилашга ёрдам беради.

Кейинги йилларда институтимизда марксизм-ленинизмни ўқитиш савияси сезиларли даражада ошди. Бунда ижтимоий фанлар кафедралари роли салмоқлидир. Кафедралар бўлажак иқтисодчилар дунёни қайта ташкил этишнинг диалектик-материалистик усулини, ижтимоий тараққиёт қонунларини мукаммал эгаллаб олишлари учун кўп иш қилмоқдалар. КПСС тарихи, фалсафа, сиёсий иқтисод ва илмий коммунизм студентларда коммунистик дунёқарашни, партиявий эътиқодни тарбиялайди. Ижтимоий фанларни ўқитиш сифатини оширишда ижтимоий фанлар кафедралари қошидаги илмий-методик совет ижобий роль ўйнайди. Совет кейинги йилларда ижтимоий фанларни ўқитишни янада такомиллаштириш, илмий-тадқиқот ва сиёсий-тарбиявий ишлар савиясини ошириш бўйича бирмунча ишлар қилди.

Кейинги йилларда КПСС тарихи кафедраси катта илмий-тадқиқотга асосланиб меҳнаткашларни коммунистик руҳда тарбиялаш проблемаси бўйича уч марта олий ўқув юртлариаро конференция ўтказди. Охиргиси ўтган йили бўлиб ўтди. Бу анжуман студент-ёшларни коммунистик руҳда тарбиялаш проблемасига бағишланди. Конференция ишида мамлакатимизнинг кўплаб республикаларидан олимлар ва практик ходимлар иштирок этишди. Ана шу йиғинда ёшларни коммунистик руҳда тарбиялаш формаларини янада такомиллаштириш бўйича тавсиянома қабул қилинди.

Студент-ёшларни халқлар дўстлиги ва пролетар интернационализми руҳида тарбиялаш соҳасида ҳам бой тажриба тўпланган. Институтимизда йигирма тўққиз миллат вакили ўқимоқда ва самарали ишлаб турибди. Студент-ёшларни интернационал руҳда тарбиялаш бўйича комплекс тадбирларни планлаштиришга алоҳида эътибор бериляпти. Идеология ишининг бу соҳаси ҳамиша диққат-эътиборни талаб этади. Социалистик мамлакатлар студентлари билан учрашувлар ўтказиш, дўстлик кечалари ташкил этиш одат тусига кирган. Ўтган йили институтимиз студентлари ГДР, Венгрия ва Чехословакия ёшларини меҳмондўстлик билан қабул қилдилар. Бундай учрашувлар, ўзаро фикр алмашувлар ёшларда интернационализм, дўстлик ва ўртоқлик фазилатларини тарбиялашда муҳим роль ўйнайди.

Институтимиз коллективи съездолди социалистик мусобақага фаол қўшилиб, ўз зиммасига оширилган социалистик мажбурият қабул қилди. Энг муҳими, ўқув жараёнини янада такомиллаштиришдан, студент-ёшларни ўқитишнинг замонавий усулларини кенг жорий этишдан иборат. Бунда асосий эътибор ўқитишнинг техника воситаларини, электрон-ҳисоблаш машиналарини кенг қўлланишга қаратилади. Ўқитувчиларнинг малакасини ва педагогик маҳоратини оширишга, ўқув-методика ишларини кучайтиришга кўпроқ эътибор берилади.

Коммунистлар, институтимизнинг бутун коллективи мажбуриятда кўзда тутилган барча тадбирларни муваффақиятли амалга ошириб, КПСС-нинг XXV съездини муносиб меҳнат совғалари билан кутиб олади.

И. ИСКАНДАРОВ,
Тошкент халқ хўжалиги институти ректори, Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг мухбир аъзоси,
И. ИСҲОҚОВ,
институт партия комитетининг секретари.

БУТУНИТТИФОҚ СОЦИАЛИСТИК МУСОБАҚАСИНИНГ ҒОЛИБЛАРИ

(Боши биринчи бетда).

СИРДАРЁ ОБЛАСТИДАН

Меҳнат Қизил Байроқ орденли «Голодностепстрой» бошқармаси, Янгиер шаҳри

ФАРҒОНА ОБЛАСТИДАН

«Ферганаирстрой» тресги, Фарғона шаҳри.

ТОШКЕНТ ОБЛАСТИДАН

Ўрта Осиё темир йўли

Меҳнат Қизил Байроқ орденли К. Е. Ворошилов номли Тошкент қишлоқ хўжалик машинасозлиги заводи.

Ўрта Осиё ва Қозоғистон темир йўлларида ер ишларини механизациялаш бўйича ихтисослаштирилган трест, Тошкент шаҳри.

«Узэлектромонтаж» тресги, Тошкент шаҳри.

«Главташкентстрой»га қарашли «Ташинжстрой» тресги.

Ўзбекистон ССР Маҳаллий саноат министрлигига қарашли Тошкент бадиий буюмлар фабрикаси.

Қуйи Чирчиқ районидаги «Огонёк» боғдорчилик-виночилик совхози.

Р. Р. Шредер номли Ленин орденли Ўзбекистон боғдорчилик, узумчилик ва виночилик илмий-тадқиқот институти.

Меҳнат Қизил Байроқ орденли Г. С. Зайцев номли пахта селекцияси ва уруғчилиги илмий-тадқиқот институти ҳамда унинг А. И. Автономов номли «Сурхон» тажриба хўжалиги.

1975 йил халқ хўжалик планини муддатидан илгари бажариш ва тўққизинчи беш йилликни муваффақиятли тугаллаш учун ўтказилган Бутуниттифоқ социалистик мусобақасида энг юксак натижаларга эришганликлари учун қуйидагилар **КПСС Марказий Комитети, СССР Министрлар Совети, ВЦСПС ва ВЛКСМ Марказий Комитетининг кўчма Қизил байроғи билан мукофотландилар:**

АНДИЖОН ОБЛАСТИДАН

Андижон шаҳри.

Избоскан райони.

Пахтаобод районидаги «Гулистон» совхози.

БУХОРО ОБЛАСТИДАН

Бухоро шаҳри.

«Самаркандгеология» бирлашмасига қарашли Қизил қум геология-разведка экспедицияси.

Бухоро районидаги «Маданият» колхози.

ЖИЗЗАХ ОБЛАСТИДАН

Дўстлик райони.

Пахтакор районидаги 28-«Самарқанд» совхози.

ҚОРАҚАЛПОҒИСТОН АССРДАН

Тўрткўл райони.

Шуманай районидаги Ю. А. Гагарин номли совхоз.

ҚАШҚАДАРЁ ОБЛАСТИДАН

Қарши райони.

Ўзбекистон ССР Автомобил йўллари қуриш ва фойдаланиш министрлигининг «Узмостострой» трестига қарашли 32-Китоб кўприксозлик бошқармаси.

Ульянов районидаги «Ўзбекистон» давлат наслчилик заводи.

НАМАНГАН ОБЛАСТИДАН

Учқўрғон райони.

САМАРҚАНД ОБЛАСТИДАН

Самарқанд шаҳри.

Пахтачи райони.

Пайариқ районидаги А. Навоий номли колхоз.

Оқдарё районидаги «Даҳбет» совхози.

СУРХОНДАРЁ ОБЛАСТИДАН

Термиз райони.

СИРДАРЁ ОБЛАСТИДАН

Сирдарё райони.

Сирдарё районидаги «Ленинград» колхози.

Оқолтин районидаги «Фарғона» совхози.

ТОШКЕНТ ОБЛАСТИДАН

Қуйи Чирчиқ райони.

Меҳнат Қизил Байроқ орденли «Ташкенткабель» заводи.

Янгийўл ун заводи.

Тошкент сут комбинати.

Оҳангарондаги «Сантехлит» заводи.

«Спецэливатормельстрой» ихтисослаштирилган қурилиш-монтаж трести, Тошкент шаҳри.

Меҳнат Қизил Байроқ орденли Тошкент марказий универмаги.

«Средазуголь» комбинатининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли «Ангренский» разрези.

Ленин орденли, В. И. Ленин номли Олмалиқ конметаллургия комбинати.

Ўзбекистон ССР Коммунал хўжалиги министрлигига қарашли Чирчиқ «Водоканал» бошқармаси.

Қуйи Чирчиқ районидаги Г. Димитров номли колхоз.

ФАРҒОНА ОБЛАСТИДАН

Фарғона шаҳри.

Қува райони.

Фарғона шаҳридаги 9-қурилиш трести.

Қува районидаги Г. Димитров номли колхоз.

Ленинград районидаги И. Охунбобоев номли колхоз.

Ўзбекистон районидаги «Ғаниобод» совхози.

ХОРАЗМ ОБЛАСТИДАН

Хонқа районидаги И. Охунбобоев номли колхоз.

Гурлан районидаги «Янгиобод» совхози.

КПСС XXV СЪЕЗДИ ДЕЛЕГАТЛАРИ

ЭЛ ҚИЗИ

Ёзнинг жазирама кунларидан бири эди. Туш пайти. Йўл ёқасидан анча ичкарилаб шийпонга етиб бордик. «Ҳойнаҳой бригадир тушлик қилаётгандир, шу ердан топармиз», дегандик. Лекин аъзолар:

— Ортиқой ҳув нариги картага ўтиб кетди, келиб қолар, ўтириб туринглар, — дейишди.

Пахтазорни ёқалаб унинг изидан бордик. Бригада бошлиғи СССР Олий Советининг депутати деганда негадир салобатли бошқачароқ одамни тасаввур этаркан киши. Аммо, тўғон бошида икки киши — сувчи ю бир ушоққина қиз турарди. Қизнинг буғдойранг чеҳрасида самимий табассум жилваланди:

— Келинглар, — деб қўл узатди, қўли кичик, аммо чайир экан, маҳкам сиқиб сўрашди. «Шу ихчам жуссада қанча жасорат ва матонат бор-а», дилдан ўтказаман. Ортиқой ийманибгина: «Кечирасизлар, мен ҳозир келаман», деди-да сувчи билан эгатма-эгат юриб суғоришни текширди. Унга нималарнидир тушунтирди. Сувчини қолдириб, «қани юринглар», — деб пайкалма-пайкал бошлаб кетди. У кам гап, камтар эди. Гапирганида ҳам фақат пахта, сув, трактор ҳақида гапирарди.

— Ортиқой, нега нариги картада ғўза гуркираб турипти-ю бу картадаги ғўзаларингиз..., — сўрадик ундан.

Бригадир гапни охирига етказмай чуқур энтикиб қўйди.

— Паст демоқчисиз, шундайми? Ҳамма картадагидек ишлов бердик, ер ортиқроқ эди. Бунинг устига сув хиёл кечикиб қўйиляпти, ўт балоси қийнади, то тозалагунимизча вақт ўтди, ҳали Собир акадан ранжиганим ҳам шу важдан. У бир туп ғўзага эгилди:

— Кўрдингизми, барги ҳали юпқа, танаси ҳам нимжонроқ, танани қувватга киритиб олмасак ҳолимиз танг. Бор ҳосилини тўкиб қўяди, — у ташвишланиб сўзларди. — Сиз айтган участкадаги ғўзанинг танасига бир қаранг, бақувват, барглари диркиллаб турибди. Ўшанга етказиб олишимиз керак. У ўзига ўзи айтаётгандай таъкидлаб қўйди кейинги жумлани:

— Қарийб 30 гектар майдондаги ғўзанинг аҳволи шундай. 115 гектар еримиз бор, 35 центнердан мажбурият олганмиз.

Интилганга толе ёр деганларидек бригадир қиз ўз орзусига эришди. Пахтадан мўл ҳосил етиштирилди. Мажбурият ортиғи билан бажарилди.

Ортиқой саккизинчи синфни тугаллабоқ меҳнатга шўнғиб кетди. Аввал механизаторлар курсини тугатди. Механизатор бўлиб ишлаб юриб, агрономлар тайёрлаш техникумини сиртдан тугаллади. Ҳозир бўлса қишлоқ хўжалик институтининг агрономия факультетида сиртдан таълим олмоқда.

Ҳамқишлоқлари Ортиқойни 1974 йили СССР Олий Советига депутат қилиб сайлашди. 1972 йилдан буён ВЦСПС аъзоси, каттагина жамоат иши зиммасида. Ҳамқишлоқлар ишончини ҳам оқлаши зарур.

Бригадир гарчи бу ҳақда гапирмаган бўлса ҳам Ўрта Чирчиқ район партия комитетида ёш коммунист Шералиеванинг ишчанлиги, ташкилотчилиги ҳақида мамнун бўлиб сўзлашганди.

Ортиқой узр айтиб юмушига кетди. Кун оғиб, қош қорайгач, унинг уйида суҳбатлашардик. Районда уни «депутат қиз», ўзи ишлаётган Энгельс номли колхозда «бригадир», уйида эса Ортиқой дейишар экан. Анор опа она-да, шундай қиз ўстирганидан мағрурлигини яширолмасди. Қизига суқланиб қарарди.

— Отаси раҳматлик оғир бемор-у «олти гўдакнинг ичида қоляпсан», — деб куйинардилар. Юрагида армон билан кетдилар, қани энди фарзандларининг шуҳратини кўрганларида, қандай қувонардилар... Йўл тузатиш, мактаб қуриш ҳайрли иш. Бунга келган хатда шунақа саволлар бўладики, — она ўзи билмагани ҳолда қизи Ортиқойнинг депутатлик фаолиятидан сўзлаб кетарди. Унга келган наказларнинг бирида Ангрен шаҳрида кинотеатр, шахтерлар стадиони қуриш, иккинчисида Оққўрғон райони йўлларига асфальт ётқизиш, яна бошқасида автобуслар қатновидаги тартибсизликлар тўғрисида ёзилган эди. Қизгинам неча бор тегишли идораларга қатнади. Ўрнига қўймагунча тинчимади. Сентябрь ойида уни Охунбобоев номли колхоздаги янги мактабга таклиф этишди. Ўқитувчи, ота-оналар: «Сизнинг ташаббусингиз билан бунёд этилди бу мактаб. Раҳмат сизга», — дейишибди...

— Бундай ишларга жон дилим билан киришаман. Лекин баъзида кишини чуқур ҳижолатга соладиган ҳодисалар ҳам бўлиб туради. Биров жиноят қилиб қамаладн, ноқобил фарзандлар безорилик қилиб судга тушади. Шундай пайтда ота-оналари ариза билан зорланиб келишади. Қарияларга раҳм-шафқат қилгинг келади. Бироқ, ота-онагина эмас, бутун элатини ҳижолатда қолдирган бола қилмишига яраша жазосини олсин, деймаи, — Ортиқой Шералиева шу мазмунда келган мактубларни алоҳида тахлар экан, чуқур энтикиб қўйди.

Яқинда область партия конференциясида у билан яна ҳамсуҳбат бўлдим. Кўзлари ўйчан, қалбида қандайдир тараддуд сезилиб турар, майин сўз оҳангида келажак режалари, ҳозирги ишидан кўнгли унча тўлинқирамаганини сезилиб турарди.

— Биласизми, мажбуриятни-ку бажардик, 30 центнердан пахта бердик. Лекин бу оз! Ерни семиртирмай, ҳосилдорликни ошириб бўлмайди. Бу йил...

Унинг сўзи бўлиниб қолди, кимдир чақирди. Конференцияда уни шонли партиямизнинг XXV съездига делегат қилиб сайлашибди.

Ф. УСМОНОВА,
Тошкент области.

КОММУНИСТЛАР ҲАҚИДА ҲИКОЯЛАР

ТАШАББУСДА ГАП КЎП

Каттақўрғон шаҳрида кўп бўлганман. Ҳар галги сафаримда ҳам шаҳар халқининг кундалик юмуши, маданий-маиший турмуши билан қизиқаман. Бу ерда ҳар бир йил катта-катта янгиликлар билан якунланяпти. Улар ҳақида қувона-қувона ён дафтаримни тўлдириб келаман.

Айниқса, шаҳар партия комитетининг биринчи секретари Абдуллажон Мелиевнинг жўшқин, серунум фаолияти менда чуқур таассурот қолдирди. У партия ходимига хос фазилатларни ўзида мужассамлаштирган, ишлаб чарчамайдиган, меҳрибон ва айни пайтда талабчан коммунист. Абдуллажон Мелиев шаҳар партия комитетига биринчи секретарь бўлиб сайланганига икки йилдан сал ошди. Аммо ана шу қисқа вақт ичида қилинган иш, шаҳар ҳаётида рўй берган ўзгаришлар унинг омилкорлиги, ишбилармонлиги ва бой тажрибага эга эканлигини тасдиқлади. Шаҳар коммунистлари яқинда бўлиб ўтган партия конференциясида Абдуллажон Мелиевга яна катта ишонч билдириб, ўзларига етакчи қилиб сайладилар. Бу ўз сафига кўп сонли коммунистларни бирлаштирган партия коллективининг зўр ишончи эди. Каттақўрғонда сўнгги марта бўлганимда яна шаҳар партия комитетига кирдим. Абдуллажон билан узоқ суҳбатлашдим. Ўтган йиллар якуни, келгуси иш режалари суҳбатимиз мавзуи бўлди.

— Эшитган билан кўрган орасида фарқ катта. Яхшиси, шаҳримизни бир марта айланиб чиқсангиз, саволларингизга жавоб топардингиз, — деди у камтарлик билан.

Абдуллажон секретарь қизга тез қайтишини айтиб: «Баҳона билан ўзим ҳам бугун бўлмаган жойларни кўриб қайтаман», — деди-да, мен билан бирга чиқди. Йўл-йўлакай одамлар тўғрисида, шаҳардаги ўзгаришлар ҳақида тўлқинланиб, мароқ билан сўзлаб борди.

— Ҳар иккала конференция ҳам қаттиқ танқид ва ўзи-ўзини танқид руҳида ўтди, — деди у, — сўзга чиққан ҳар бир коммунист ишдаги камчиликларни кўрсатиш билан бирга, уни тугатиш юзасидан фикр ва мулоҳазаларни ҳам билдирди. Нотиқларнинг сўзини эътибор билан тинглаб, улар айтган гапларнинг мағзини чақиб, ён дафтаримга битта-битта ёзиб ўтирдим. Кейинроқ бу таклиф ва мулоҳазалар ишимизни жонлантиришда ва ривожлантиришда катта роль ўйнади. Эсимда, конференция ўтгандан кейин дарҳол бюро аъзолари ва активлар билан маслаҳат кенгаши ўтказиб, келгуси ишларнинг режаларини хомчўт қилиб чиқдик. Пленумда бу режалар янада ойдинлашди. Кейинчалик уларни амалга оширар эканмиз, айни пайтда кадрларнинг масъулиятини оширишга, уларда топширилган ишга, билдирилган ишончга нисбатан чуқур масъулият ҳиссини уйғотишга ҳаракат қилдик. Кадрлар билан ишлаш шаҳар партия ташкилотининг кундалик юмушларидан бири бўлиб қолди. Айниқса ишбилармон, тажрибали мутахассис ёшларни кўтаришга ва тарбиялашга эътибор кучайтирилди. Кадрлар билан ишлаш яхши йўлга қўйилгандан кейин хўжалик соҳаси ҳам тез ривожлана борди.

Шаҳар партия комитети тўққизинчи беш йилликда айниқса меҳнаткашларнинг турмуш шароитини яхшилашга эътиборни кучайтирди. Бу вазифа биринчи навбатга кўчди. Шаҳарком бу ишларни бажаришда ўзининг кўп сонли активига суянди. Коллегиал раҳбарлик белгиланган режаларнинг ўз вақтида намунали бажарилишини таъминлади.

Шаҳарни ичимлик сув билан таъминлаш энг муҳим вазифалардан бири эди. Каттақўрғон шаҳри кейинги йилларда, айниқса, ўсиб ва кенгайиб, аҳолиси 70 минг кишига етди. Аммо сув таъминоти аввалдагидек ўзгармай қолаверди. «Муртак» қишлоғига ўрнатилган насос ҳар соатда атиги 560 куб метр сув берар эди. Шаҳарком бюроси қарор қилди: «Пролетар» колхозидан 10 гектар ер ажратиб янги насос қурилсин». Бу ишларнинг амалга оширилишини шахсан Абдуллажон Мелиевнинг ўзи кузатиб борди. Уч ой ичида янги насос фойдаланишга топширилди. Ичимлик сув миқдори 1600 куб метрга етиб, шаҳар аҳолисининг эҳтиёжи тўла қондирилди.

Каттақўрғон драма театрининг янги биноси қурилиши бошланганига кўп йиллар бўлди. Аммо бино ҳа деганда битавермади, йилдан-йилга чўзилиб ўтди. Шаҳар партия комитети қийин-қистоққа олганида қурилиш бошлиғи Харитонов «кетаман»га тушиб қолди.

— Йўқ, кетолмайсиз, — деди А. Мелиев у билан суҳбатда. — Қурилишга пойдевор қўйиш ва ғишт териш билан ажратилган маблағ тугаб қолибди. Қолган майда-чуйда ишларни ҳам тамомлаганингиздан кейин майли, жавоб бера оламиз. Унгача эса...

Хуллас, партиявий принципиаллик ва талабчанлик ўз таъсирини кўрсатди. Шаҳарком қурувчилардан зарур ёрдамини аямади. Область партия комитетининг ёрдами билан Каттақўрғон шаҳар драма театри халқ хўжалиги планига киритилиб, 700 минг сўм маблағ ажратилди.

Шавқий номидаги микрорайонда етти минг аҳоли яшайди. Ростмана шаҳарча. Бироқ шаҳарком аҳолидан олаётган кўплаб аризаларда саноат моллари билан савдо қиладиган магазин йўқлиги айтиларди. Бу масала ҳам ижобий ҳал қилинди. «Шахтастрой» бошқармаси мутасадди бўлган мебель фабрикаси қурилиши ҳам йилдан йилга кўчиб ўтаётганди. Абдуллажон Мелиев тўғри министрликка мурожаат қилди. Унинг илтимоси билан министр ва унинг ўринбосари Каттақўрғонга келиб, қурилиш аҳволи билан атрофлича танишишди. Тегишли ёрдам кўрсатилди. Шаҳар партия комитети тузган штабнинг зўри билан фабрика ўтган йили фойдаланишга топширилди.

Партия ташкилотининг кучи — коммунистларнинг авангардлиги, активлиги ва интизомлигида. Абдуллажон ҳамма вақт омма ўртасида бўлишга, коммунистларнинг фикр ва мулоҳазаларини эшитишга ҳаракат қилади. Унинг кўп вақти бошланғич партия ташкилотлари йиғилишларида ўтади. Коммунистларнинг танқидий фикр ва мулоҳазаларини, талабларини диққат-эътибор билан эшитади. Ана шу фикр ва мулоҳазалар кейинчалик шаҳарком бюроси мажлисига киритиладиган масалаларнинг мағзини ташкил қилади.

Йиғилишлардан бирида сўзга чиққан бир коммунист «ҳар йили ўрта мактабни тугаллаётган қизларимиз ўзларига муносиб иш излашга мажбур бўлмоқдалар. Каттақўрғонда аёлларбоп корхона қурилса яхши бўларди» деган фикрни айтди. Дарҳақиқат, бу масала пишиб етилган эди. Самарқанддаги «8 Март» тикувчилик фабрикаси филиали Каттақўрғон шаҳрида қурила бошлаганига анча бўлганига қарамай, ишнинг на сифати ва на суръати бор эди. Ўтган конференцияда делегатлар Ўзбекистон ССР Енгил саноат министрлиги номига жиддий танқидий сўзлар айтишди. Сўнгра шаҳарком бюроси мажлисида бу масала алоҳида муҳокама қилинди. Бюро қарори билан Абдуллажон Мелиев Самарқанд область партия комитетига мурожаат қилди. Оқибат натижада Енгил саноат министрлиги тегишли маблағ ажратадиган, область ташкилотлари эса объектни қурувчилар билан етарли таъминлайдиган бўлди. Бурноғи йилининг март ойида бошланган қурилиш ана шу усулда битказиб олинди. Ҳозир бу ерда каттақўрғонлик 120 чевар қиз-жувон меҳнат қилишмоқда.

Ҳар бир ишда сифат ва самарадорлик бўлсин. Шаҳарком секретарининг ҳам, бюро аъзоларининг ҳам асосий шиори ана шундай бўлиб қолган. Улар бажарилиши лозим бўлган ҳар бир вазифага ана шу нуқтаи назардан ёндошишади.

Шаҳардаги корхоналардан, маҳаллалардаги аҳолидан партия комитетига тушаётган аризаларнинг аксариятида шаҳар шифохоналаридаги аҳвол ҳақида гап борарди. Шикоятлар жавобсиз қолмади. Шифохоналарни ўрганиб чиқиш учун шаҳар партия комитети тузган комиссияга Абдуллажоннинг ўзи раислик қилди. Камчиликлар аниқланди. Шифохоналарни оталиққа олган корхона ва ташкилотлар ҳисобидан 38 минг сўм маблағ тўпланиб 25 та холодильник, 7 та телевизор, 1000 та стол ва стул, 50 та шкаф, 50 та диван касалхоналарга олиб берилди. Таомлар сифати яхшиланди. Касалларга ҳизмат яхши ташкил этиладиган бўлди.

Каттақўрғон шаҳри ва райони аҳолиси кўп миллатли. Маҳаллалар бир-бирларига туташ. Кинотеатрлар бир, оромгоҳ ўртада. Лекин шаҳарга шаҳар тусини бериш учун ҳали анча ишлар қилиш керак. Ана шу ишларни олиб боришда шаҳарком секретарининг шахсий ташаббуси диққат-эътиборга лойиқдир.

Секретарь мени «Оқ олтин» маҳалласига бошлаб борди. Бу ерда каналдан тўлиб-тошиб сув оқмоқда. Бу канал халқ оқсоқоли Йўлдош ота Охунбобоев бошчилигида Улуғ Ватан урушининг энг қийин кунларида қурилган. Шаҳар водоканал бошқармаси дарвозасининг шундоққина рўпарасида юз метрга етар-етмас масофада канал суви жилваланиб оқмоқдаю, қирғоқ эса ахлатхона... Яқинига йўлаб бўлмайди. Янги секретарнинг ғаши келди. Водоканал бошқармаси бошлиғи Изатилло Мамадалиев билан ёғ-мой комбинати директори Пардабой Исмоиловни чақириб шаҳар ҳуснини бузиб турған ана шу манзарани кўрсатди. Каналнинг бир томонида шаҳар, иккинчи томонида Крупская номли ва «Пролетар» колхозлари... Минглаб аҳоли шу ерда яшаса-ю, мириқиб ҳордиқ чиқарадиган ер бўлмаса.

— Танбеҳингиз тўғри... Обод қилинса, дурустгина оромгоҳ бўладиган жой, — деди Изатилло Мамадалиев. — Қўли гул усталаримиз бор, халқ бор, фақат бош-қош бўлиб турадиган иш боши керак.

— Ишбошими?... Ишбоши ўзларингиз. Бу хайрли ишга бошчилик қилишни шаҳар партия комитетининг аъзолари Исмоилов ва Мамадалиев ўртоқларга топширилса ёмон бўлмас. Ўйлаб, аниқ тадбир билан бюрога таклиф киритиш керак, келишдикми?..

Сал вақт ўтмай бу хайрли иш ҳам бошланиб, ҳашарчилар ишга тушиб кетди. Чойхона-ошхона кенглиги 600 квадрат метр бўлиб, миллий услубда қурилди. Унга 20 та ўйма нақшли стол ва стуллар қўйилди. Дилкушод оромгоҳ жой бўлиб қолди. Соҳилга қурилган кўркам чойхона — ошхона, чиройли хиёбон. Хиёбонча ўрнатилган Йўлдош ота Охунбобоев ҳайкали, шу ерда ишлаган ҳашарчилар ҳимматидан бир эсдалик, «Нарпай» канали чиройига ярашган бир хол бўлиб қолди.

Ёғ-мой комбинатининг директори Пардабой Исмоилов ажойиб дилкаш ва шинаванда йигит. Канал соҳилида қурилган оромгоҳ унга завқ-шавқ бағишлади. «Катта иш қўлингдан келмаса, ҳеч бўлмаганда бир туп дарахт кўкартир!» деган боболар ўгити Пардабойга тинчлик бермади. Комбинат ишчилари ва ҳамшаҳарлар учун «Ором» кафеси қуриш пайига тушиб қолди. Шу ниятда шаҳар партия комитетига кирди, совет ташкилотига учрашди. Розилик олгач, бир ой ичида «Ором» кафесини қуриб, ишга туширди.

Шаҳар марказида барпо қилинган ўн олти гектарлик «Қаҳрамонлар хиёбони» оромгоҳи ҳам шаҳар партия комитети ва шахсан Абдуллажон Мелиев фаолиятининг меваси. Шу оромгоҳни бунёд этиш учун отланган каттақўрғонлик ҳашарчиларга Абдуллажоннинг ўзи бошчилик қилди. Ўн минг туп ранго-ранг атиргуллар ва манзарали дарахтлар ўтказилди. Қаҳрамонлар ҳайкали ўрнатилди. «Сўнмас аланга» машъали абадийликка ёна бошлади. Бу хиёбон театр майдонига, театр майдони эса шаҳар боғига қўшилиб, Каттақўрғон шаҳри чиройига чирой қўшиб турибди.

— Халқ фаровонлигини ошириш партия иқтисодий сиёсатининг олий мақсадидир, — дейди Абдуллажон Мелиев, — суҳбат чоғида. — Бу вазифа шаҳар партия комитетининг энг муҳим вазифаларидан бири қилиб қўйилган. Тўққизинчи беш йилликда бу соҳада бир қатор ибратли ишлар қилдик. Галдаги беш йилликда ҳам халқнинг моддий ва маънавий эҳтиёжини тўлароқ қондириш тадбирларини белгилаганмиз.

Шаҳар партия комитетининг хўжаликка оқиллик билан раҳбарлик қилгани, ҳамма жойда коммунистлар ва меҳнатчиларнинг ташаббускорлиги, авангардлиги таъминлангани яхши натижалар берди. Шаҳар беш йиллик планини областда биринчи, республикада учинчи бўлиб бажарди. Ўтган йилнинг ўзида пландан ташқари 900 миллион сўмлик маҳсулот ишлаб чиқарилди. Шаҳардаги Куйбишев номли ёғ-мой комбинати Бутуниттифоқ халқ хўжалиги ютуқлари виставкасининг олтин совринини олди. Шаҳар бўйича маҳсулот ишлаб чиқариш ҳажми 42,5 процент ўсди, меҳнат унумдорлиги эса йилига 7,3 процентдан кўпайиб борди. Корхоналар рентабелли бўлди. 2800 дан кўпроқ киши социалистик мусобақада пешқадамлик қилиб, тўққизинчи беш йиллик зарбдори бўлди. Буларнинг ҳаммаси шаҳар экономикасини ўстириш ва ижтимоий ишлаб чиқаришни янада ривожлантириш учун муҳим роль ўйнамоқда. Шаҳар партия комитети ўнинчи беш йиллик вазифаларини ҳам муваффақиятли бажариш мақсадида социалистик мусобақани авж олдирмоқда. КПСС XXV съездини муносиб кутиб олиш учун курашга коммунистлар етакчилик қилишяпти.

Ҳар куни шаҳар партия комитетига ишлаб чиқариш корхоналари ва қурилиш ташкилотларидан эришилаётган муваффақиятлар ҳақида ғалаба рапортлари келиб турибди. Абдуллажон Мелиев ҳам ана шу катта яратувчилик ишига ўзининг муносиб ҳиссасини қўшаётганидан беҳад мамнун.

Назир САФАРОВ,
Ўзбекистон ССР халқ ёзувчиси.

СОВЕТЛАР МАМЛАКАТИДА

ЯНГИЛИКЛАР

◆ **ТБИЛИСИ. КПСС XXV съездига бағишланиб очилган «Меҳнатга шон-шарафлар!» кўргазмасида техника янгиликлари, халқ истеъмол моллари кенг кўламда намойиш қилинмоқда.** Бу экспозиция Грузия ССР халқ хўжалиги ютуқлари виставкасида очилди. 1975 йилда республика саноатининг 330 дан кўпроқ буюми давлат Сифат белгисига сазовор бўлди.

◆ **ОЛМАОТА. Қозоғистон пойтахти янги магистралининг биноларида «Ал Форобий номли проспект» деган сўзлар ёзилган, лавҳачалар пайдо бўлди.** Қадимги шарқнинг буюк мутафаккири таваллудининг 1100 йиллиги шарафига проспектга ана шундай ном берилди.

◆ **ЧАУСИ** (Могилев области). **Чауси район марказида зиғир поясини қайта ишловчи завод ишга туширилди.** Атрофдаги районларнинг хўжаликлари зиғирни янчиб бўлиши биланоқ унинг поясини шу заводга элтиб беришади. Корхонада тола ишлаб чиқарувчи ғоят серунум линия монтаж қилинган, юк ортиш-тушириш ишлари ва транспорт операциялари механизациялаштирилган. Ўтган беш йил мобайнида областда тўртта янги зиғир заводи ишга туширилди.

◆ **ДОНЕЦК. Ҳар куни пландан ташқари минг тонна кўмир қазиб чиқарилмоқда. «Донецк уголь» бирлашмаси**нинг шахтёрлари ишлаб чиқариш бирлашмасининг афзалликларидан моҳирлик билан фойдаланиб, янги йилда ана шундай ишламоқдалар. Бу бирлашма кўмир саноатида ташкил қилинган дастлабки корхоналардандир. «Донецк уголь» бирлашмасига қарашли корхоналар тўплаган тажриба Украинада кенг фойдаланилмоқда. Янги йилдан бошлаб республикадаги барча комбинатлар ва трестлар ишлаб чиқариш бирлашмаларига айлантирилди.

(ТАСС).

ОММАВИЙ ИШЛАР ВА ХАТЛАР БЎЛИМИДА

редакция почтасидан

«Совет Ўзбекистони» кеча ўз газетхонларидан 76 та хат, 8 та фотосурат олди. Уларда халқ хўжалигининг барча соҳалари, маданият муассасаларида амалга оширилаётган ишлар ҳикоя қилинади.

ТАБИАТ КАЛЕНДАРИ

ФЕВРАЛЬ—БАҲОР ТОНГИ

Деҳқон отахонларимизнинг айтишларича, бу йилги қиш куздаёқ «болалаб» қўйганмиш — энди чилла совуқларини кутмасак ҳам бўлар экан. Январь ойига раҳмат, еримизнинг ўтган йилдан қолган ташналигини анча ёмғир-у қор сувлари билан қондирди. Энди февраль ойи ҳам ўзининг об-ҳаво бюросига берган 20-50 мм ёғингарчилик ваъдасини бажарса, наврўз байрамини қалин майса ўтлар, гулу лолаларга тўла адир-далазорларида гулларга бурканган боғу роғларда кутиб оламиз.

Энди об-ҳаво бюросининг февраль ойининг қолган икки ўн кунлиги учун берган маълумотларига ўтайлик:

1879 йилдан то 1965 йилгача ўтган 85 йил мобайнида 30 марта иссиқ, 27 марта совуқ ва 29 марта нормал февраль ойлари бўлган экан. Бу йилги февраль ҳам иссиқ февраллар қаторига қўшилади — ҳавонинг ҳарорати нормадан 1-3 даража иссиқроқ бўлади. Қорақалпоғистон АССР, Хоразм ва Бухоро областининг шимолий районларида ўртача ойлик ҳарорат 1-6 даража совуқ атрофида бўлади. Ёғингарчилик ой мобайнида 5-10 миллиметр айрим жойларда то 15 миллиметргача. Албатта ҳали момақалдироқларнинг гумбурлашига, илк баҳор ёмғирларининг шитирлашига, қўзиқоринларнинг бўртиб чиқишига анча бор. Кунларнинг узайиши ва вақтнинг наврўз томон силжишини биздан олдин сезган атиргул ғунчалари уйғонди — ишонмасангиз атиргулларингиздан бир хабар олинг.

Бақатерак, кўктерак навдаларига бир назар ташланг-а, ёнғоқ гуллашини эслатадиган ғунчалари шишиб қолган. Ҳадемай кўл ва дарёларимизга, шимол томон шошилаётган ғоз, ўрдаклар галаси дам олишга қўнади. Қораялоқларнинг қора булутдай учиб ўтишлари бошланади. Шунда бир назар ташланг — агар қушларнинг баҳорги учиши тез ва шошилинч ўтса, билингки баҳор ҳам тез ўтади. Яна битта белги — бу йилги зағчаларнинг эрта ҳаракатга тушгани — бу ҳам баҳорнинг иссиқ келишидан хабар бермоқда.

Ж. ҒАФУРОВ.

«ШОН-ШУҲРАТ УЙИ»

Чуст шаҳрининг Сероб маҳалласига бориб қолсангиз, «Шон-шуҳрат уйи» деб ёзиб қўйилган бинога кўзингиз тушади. У икки хонадан иборат бўлиб, бу ерга гражданлар ва Улуғ Ватан уруши қатнашчиларининг фотосуратлари, фронтлардан юборган хатларидан намуналар, машҳур кишилар, ишлаб чиқариш илғорларининг суратлари, уларга оид ҳужжатлар ҳамда бошқа экспонатлар қўйилган.

Шаҳарнинг «Гулистон», «Деҳқонобод», «Дўзанда», Максим Горький, «Сабзазор», «Пансада», «Яккабулоқ» маҳаллаларида ҳам жамоатчилик асосида «Шон-шуҳрат уйлари» ташкил этилди.

Ж. ОБИДЖОНОВ.

БОСИЛМАГАН ХАБАРЛАР ИЗИДАН

КОЛЛЕКТИВ МУЛКИ ДАХЛСИЗ

Навоий районидан редакцияга хат йўллаган Х. Одилов Арабсарой қишлоқ Советида ташкилий-оммавий ишларга етарли эътибор берилмаётгани, молия интизоми бузилаётгани ва қишлоқ Совети раисининг коллектив мулкига кўз олайтиргани фактларини очиб ташлаган эди.

Бухоро область Совети ижроия комитетидан олинган жавобда қайд қилинишича, текширишда хатда кўрсатилган фактлар асосан тасдиқланган. Текшириш натижалари оближроком мажлиси ва Навоий район партия комитети бюросида муҳокама қилинган. Қишлоқ Совети раиси Мавлон Норовга шахсий учет карточкасига ёзиш шарти билан қаттиқ виговор эълон қилинган.

* * *

Газетхонлардан тошкентлик Э. Саидкаримов, А. Хўжаев, Н. Қосимов, самарқандлик М. Сиддиқов, Н. Убайдуллаев, И. Ҳожиматов, Г. Султонова, фарғоналик Х. Нуриддинов, М. Сотволдиев, андижонлик Ч. Маманазаров, Б. Мавлонов, О. Эгамбердиев, қорақалпоғистонлик М. Жуманиёзов, сирдарёлик М. Тошмуҳамедов, қашқадарёлик М. Эсонов, А. Худойшукуров, О. Аминов, наманганлик Т. Алиасқаров, П. Фазлиддинов, челябинскдан Н. Крохин ва бошқалар турли мавзуларда хат-хабарлар йўллашган.

АДДИС-АБЕБА. Ҳабашистонни кўпинча қорамағиз юзли кишилар мамлакати, деб аташади. Суратда: мамлакат пойтахтининг марказий кўчаларидан бири.

НТБ—ТАСС фотоси.

ПЛАНЕТАМИЗДА

ГВАТЕМАЛАЛИКЛАР ФОЖИАСИ

НЬЮ-ЙОРК. (ТАСС). Бу ерда олинаётган хабарларга қараганда, яқинда Марказий Америкада юз берган зилзила эпицентри бўлган Гватемалада ҳалок бўлганлар сони 6 минг кишидан ортиб кетган, 40 минг киши жароҳатланган. Булар тўла бўлмаган маълумотлардир, ҳали ўпирилган ва вайрон бўлган жойларни тозалаш давом этмоқда. Яна 340 га яқин унча кучли бўлмаган ер ости силкинишлари қайд этилган. Гватемалада ер қобиғининг сурилиши ва ёрилиши натижасида у ердаги кўпдан-кўп вулқонларнинг учтасидан лава отилиб чиқа бошлади.

ГАВАНА. (ТАСС). Пренса Латина агентлиги мухбирининг Гватемаладан хабар беришича, эпицентр атрофидаги 60 километрлик радиусда зилзила аҳоли яшайдиган пунктларнинг 95 процентини батамом вайрон қилган. XVI асрда мамлакатни испанлар босиб олгандан кейинроқ пойтахт бўлиб қолган Антигуа музей шаҳри яксон бўлган.

Мамлакатнинг 800 мингдан зиёд аҳоли яшайдиган ҳозирги пойтахти — Гватемала шаҳрига катта зарар етди. Уй-жойларини йўқотган ўн минглаб кишилар, асосан, шаҳар атрофидаги камбағаллар истиқомат қилган кварталларнинг аҳолиси хиёбон ва ялангликларга жойлашдилар. Ўзининг беш асрлик тарихи давомида шаҳар ер қимирлаши натижасида тўрт марта бутунлай ёки қисман вайрон бўлган ва яна қайтадан қурилган.

ПЕКИН ҲИНДИСТОННИНГ ИЧКИ ИШЛАРИГА ҲАМОН АРАЛАШМОҚДА

ДЕҲЛИ, 7 февраль. (ТАСС). Пекин Ҳиндистоннинг ички ишларига аралашишга тинмай уриняпти, мамлакатнинг стратегик жиҳатдан муҳим чегара районларида ўз агентларидан фойдаланишни давом эттиряпти. Ҳиндистон матбуотидаги хабарлар, шунингдек Ҳиндистонда ғайри қонуний деб эълон қилинган «Мизо миллий фронти»нинг «майори» Б. Кхуалчханва яқинда ўтказган матбуот конференцияси шундан далолат бермоқда. Ҳиндистоннинг шарқи-шимолида яшовчи Мизо қабиласининг яширин ҳаракатида қатнашаётган бошқа бир қанча кишилар билан бирга у Мизорам «мустақиллиги» учун қуролли кураш олиб боришдан воз кечиб, ўз ихтиёри билан маъмурларга таслим бўлди.

Газеталар Б. Кхуалчханва матбуот конференциясини шарҳлаб, шундай деб ёзади: Пекин бир неча йиллардан бери исёнчиларга қурол-яроғ, ўқ-дори юбормоқда, улар орасида қўпорувчиликни тарғиб қилувчи адабиётларни тарқатмоқда.

Чандигарҳда чиқадиган «Трибюн» газетаси шу муносабат билан бундай деб ёзади: Хитой бизга нисбатан дўстона муносабатда бўлиш у ёқда турсин, балки мамлакатимизнинг ички ишларига ҳамон зўр бериб аралашмоқда, Ҳиндистонга қарши кучли пропаганда олиб бормоқда, қўшни мамлакатлар билан Ҳиндистоннинг ўртасини бузишга уриниб, уларга тазйиқ кўрсатмоқда.

СУВЕРЕНИТЕТНИ МУСТАҲКАМЛАШ ЙЎЛИДА

Шимолий ва Жанубий Америка жамоатчилиги Канада бош министри Пьер Эллиот Трюдонинг Мексикага, Куба ва Венесуэлага қилган расмий визитлари қандай давом этганлигини ва унинг ана шу мамлакатлар давлат арбоблари билан олиб борган музокараларини зўр эътибор билан кузатиб турди.

Бу тамомила қонуниятли бир ҳолдир. Канада ҳукумати бошлиғининг Латин Америкасига қилган сафари ер курраснинг шу районидаги давлатлар билан Канаданинг амалий алоқаларини мустаҳкамлашга интилаётганлигини намойиш қилди. Мамлакатнинг миллий суверенитетини мустаҳкамлаш ва унинг АҚШга қарам бўлишини камайтириш — ана шундай ташқи сиёсий йўлнинг мақсадидир. П. Э. Трюдонинг Кубага қилган визити айниқса катта аҳамиятга молик бўлди. Шуни таъкидлаб ўтиш керакки, Қўшма Штатлар тазйиқ кўрсатишига қарамай, Канада 60-йиллар бошида Озодлик оролининг сиёсий-иқтисодий жиҳатдан қамал қилинишини қўллаб-қувватламади ва Куба билан муносабатларни кучайтира борди. 1972 йилдан буён ўтган давр ичида Канаданинг Кубага экспорти 3 баравар, Кубанинг Канадага юборган моллари 7 баравар кўпайди.

Куба Коммунистик партияси Марказий Комитетининг Биринчи секретари, Бош министр Фидель Кастро П. Э. Трюдонинг визитига баҳо бериб, қуйидагиларни таъкидлаб ўтди: Куба—Канада муносабатлари турли ижтимоий системага мансуб давлатлар ўртасида ҳамкорлик мумкин эканлигини жуда яққол кўрсатувчи мисол бўла олади, улар ўртасидаги тинч-тотув яшаш намунаси бўла олади.

П. Э. Трюдо Мексика билан Венесуэлада ҳам бўлди. Латин Америкаси қитъасида катта роль ўйнаётган бу мамлакатлар ҳам АҚШдан мустақил бўлиш мавқеларини мустаҳкамлашга қаратилган сиёсатни амалга ошириб келаётганликлари муҳим роль ўйнамоқда. Канададаги обзорчиларнинг фикрича, Трюдонинг Мехико, Гавана ва Каракасда олиб борган музокаралари муваффақиятли тугалланиб, конкрет натижалар берди.

Музокараларнинг натижалари ғарбий ярим шардаги мамлакатлар ўз манфаатларини ҳимоя қилмоқ учун бирлашишга интилаётганлигини исбот этади. Улар суверенитетни ҳурмат қилиш, ички ишларга аралашмаслик, ўзаро манфаатдорлик принциплари асосида ўз муносабатларини ривожлантирмоқдалар ва кенгайтирмоқдалар.

(ТАСС).

ФРАНЦИЯ КОМПАРТИЯСИНИНГ СЪЕЗДИ ЎЗ ИШИНИ ТАМОМЛАДИ

ПАРИЖ, 9 февраль. (ТАСС). Париж яқинидаги Сент-Уэн шаҳарчасида Франция Коммунистик партиясининг XXII съезди ўз ишини тамомлади.

Съезд иштирокчилари ФКП Марказий Комитетининг «Коммунистлар Франция учун нималарни истайдилар», деган ҳужжатининг лойиҳасини ва съездда партия Бош секретари Ж. Маршенинг ФКП Марказий Комитети номидан қилган докладини якдиллик билан маъқулладилар. Партия раҳбар органлари сайланди ва ФКП аъзолари сонини 500 минг кишидан 600 минг кишига етказиш тўғрисида барча французларга XXII съезднинг мурожаати қабул қилинди.

Съездда ФКП Бош секретари Ж. Марше якунловчи нутқ сўзлади.

Франция коммунистлари анжуманида КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзоси, КПСС Марказий Комитети секретари А. П. Кириленко бошчилигидаги КПСС делегацияси, шунингдек бошқа коммунистик ва ишчи партиялар, миллий озодлик ва демократик ҳаракатларнинг делегациялари қатнашди.

Шу куни партиянинг XXII съездида сайланган ФКП Марказий Комитетининг пленуми бўлиб ўтди.

ФКП Марказий Комитети пленуми Жорж Маршени яна ФКП Бош секретари қилиб сайлади.

КАПИТАЛИЗМ ИЛЛАТЛАРИ

КРИЗИСЛАР ГИРДОБИДА

Капиталистик дунё айни пайтда чуқур кризислар гирдобида эсанкираб қолди. Ишлаб чиқаришнинг турли соҳаларида юз бераётган ғоятда оғир иқтисодий қийинчиликлар капитал корчалонларини довдиратиб қўймоқда.

Германия Федератив Республикасининг пўлат эритиш саноати кейинги пайтларда ғоят чуқур кризисларни бошидан кечираётир. Мамлакат экономикасининг энг асосий соҳаларидан ҳисобланган саноатдаги бу қийинчилик ишлаб чиқаришнинг бошқа соҳаларига ҳам чуқур зарба бўлиб тушаётир.

Кейинги ўн беш йил ичида ишлаб чиқаришнинг тушкунлик даражаси рекорд поғонага кўтарилди. Расмий маълумотларга қараганда, шу йилнинг январь ойида Рур, Баден-Бюртемберг, Гамбург заводларида ва бошқа саноат марказларида ўтган йилнинг шу давридан буён ўтган вақт ичида пўлат эритиш 24,1 процентга қисқарди. Шу билан бир қаторда ГФРда чўян қуйиш учдан бир марта камайиб кетди.

Ишлаб чиқаришни қисқартириш, корхоналарни ёпиб қўйиш, баъзи молларни ишлаб чиқаришни тугатиш каби ҳоллар АҚШ экономикасидаги тез-тез учрайдиган воқеаларга айланиб кетди. Бу хол Нью-Йоркда барча газеталарнинг саҳифаларида ҳам тез-тез такрорланиб турибди. Бу эса чуқур молиявий қийинчиликлар натижасида юз бермоқда.

Мамлакатда полициячилар ва ўт ўчирувчилар сони қисқартирилмоқда, мактаблар ёпиб қўйилмоқда, шаҳар хизматининг бутун бир соҳаси тугатилмоқда.

Маъмурлар ҳамма соҳада иқтисод қилиш «тадбир»ига киришиб кетдилар. Ҳатто шанба ва якшанба кунлари Нью-Йоркдаги барча метро системасини ёпиб қўйиш ҳақидаги таклифлар кўриб чиқилаётир. Бу тадбир ҳали амалга оширилмаган бўлса ҳам, нью-йоркликлар ер ости поездларини платформаларда баъзи ҳолларда соатлаб кутиб қолишга мажбур бўлаётирлар. Чунки, метро линияларидаги составлар сонининг қисқариб кетганлиги бунга сабаб бўлаётир.

Италияда ҳам иқтисодий қийинчиликларнинг барча турлари кенгроқ намоён бўлаётир. 1975 йил ичида мамлакатнинг миллий даромади 3,5 процентга қисқариб кетди. Бу ерда таъкидланишича, Италиядаги иқтисодий кризис жуда ҳам чўзилиб кетаётганлиги меҳнаткашлар гарданига оғир юк бўлиб тушаётир.

Капиталистик дунёнинг барча мамлакатларида ишсизлик кучайгандан-кучайиб бораётир. Австралияда ишчи кучини тақсимлаш ва уларни иш билан таъминлаш билан шуғулланувчи министрликнинг маълумотларига қараганда ҳозир мамлакатда 343939 ишсиз расмий равишда рўйхатдан ўтказилган. Бу эса меҳнатга лаёқатли ишчиларнинг 5,7 процентини ташкил этади. Ишсизларнинг кўпчилиги мактабларни битириб чиққан, лекин бирор ишга жойлашолмаган ёшлардан иборат.

Буэнос-Айресдан олинган хабарларга кўра, Чилида қимматчилик кучайиб бораётир. Кейинги кунларнинг ўзида озиқ-овқат маҳсулотларининг нархи ғоятда кўтарилиб кетди. Чунончи, сутнинг нархи 20 процентга оширилди. Бундан ярим ойча муқаддам мамлакатда сут маҳсулотларининг нархи шунча миқдорда қимматлаштирилган эди. Чили пойтахти Сантьягода ичимлик сувнинг нархи 40 процент оширилди.

Мамлакатда яқингинада, тўғрироғи январь ойи ичида ширинлик, ўсимлик мойи, гуруч, нон ва бошқа маҳсулотларнинг нархи ошган эди. Электр энергия ва газга тўланадиган ҳақлар ҳам оширилди. Ҳарбий фашист хунтаси ҳукмронлик қила бошлаган йиллар мобайнида мамлакатдаги кўпчилик аҳоли ғоятда қашшоқлашиб кетди.

Капиталистик мамлакатлардаги иқтисодий кризис меҳнаткашлар бошига юқоридаги каби кўпдан-кўп кулфатлар солаётир.

СССР халқ хўжалиги ютуқлари кўргазмасини тараққиётнинг кўзгуси деб аташади. 78 павильонда кўрсатилаётган юз мингта экспонат совет халқи яратувчилик меҳнатининг салобатли манзарасини ҳосил қилади. Тўққизинчи беш йилликда саноат ва қишлоқ хўжалиги, фан ва маданият, соғлиқни сақлаш ва халқ маорифи ходимлари эришган илғор тажрибалар КПСС XXV съезди арафасида очилган тематик экспозицияларда акс этди.

Ишлаб чиқариш илғорлари, меҳнатда энг юқори кўрсаткичларга эришган коллективлар СССР халқ хўжалиги ютуқлари кўргазмасининг қатнашчилари бўлиш ҳуқуқини қўлга киритдилар. Иборали қилиб айтсак, бу виставка ўнинчи беш йилликка кирган мамлакатимизнинг меҳнат шавқини сезиб туришга имкон беради.

ЯРАТУВЧИЛИК МЕҲНАТ МАНЗАРАЛАРИ

ТАССНИНГ ШТАТСИЗ МУХБИРЛАРИ СССР ХАЛҚ ХЎЖАЛИГИ ЮТУҚЛАРИ КЎРГАЗМАСИНИНГ ПАВИЛЬОНЛАРИДАН КОЛЛЕКТИВ РЕПОРТАЖ ОЛИБ БОРАДИЛАР.

ЭЛЕКТР ДЕНГИЗЛАРИНИНГ ДАРҒАЛАРИ

«Автомат бошқарув системалари ва ҳисоб марказларининг янада ривожланиши ва самарадорлиги кўтарилиши таъминлансин» (КПСС Марказий Комитетининг партия XXV съездига лойиҳасидан).

Мамлакатимизда электр энергия ишлаб чиқариш даражаси биринчи марта триллион киловатт-соатдан ошиб кетди. Хўш, шу жуда катта электр океани қандай бошқарилади? Ахир, унинг ҳар бир «томчиси» энергия олиш ва уни тақсимлаш, прогноз қилиш, технологик режимларни контрол қилиш каби мураккаб проблемалар — хуллас: турбинанинг илк айланишидан олис посёлка ва қишлоқларни электрлаштиришгача ҳамма ишларнинг маҳсулидир. Шунинг учун ҳам бу соҳада автомат бошқарув системаси бўлмаса, шу триллион киловатт-соат электр энергияси ҳам ҳосил қилинмаган бўлур эди, деб дадил айтиш мумкин. Электр энергетикада юзлаб автомат бошқарув системалари яхши хизмат қилиб турибди СССР халқ хўжалиги ютуқлари кўргазмасидаги «Электр энергетикада автоматлаш воситалари ва бошқариш системалари» деган тематик кўргазмада шуларнинг баъзилари тасвирланган

«Комплекс-асвт» автомат бошқарув системасини жорий этиш натижасида иссиқлик электр станцияларида ёқилғи сарфи камаяди, ишлаш пухталиги кўтарилади, машина-ускуналарнинг хизмат муддати узаяди.

Ўнинчи беш йилликда мамлакат электр станцияларида 50 дан ошиқ шундай автомат бошқарув системасини жорий этиш мўлжалланади.

АВЛОДЛАРГА ҲАМ АСРАЙЛИК

«Атроф муҳитни муҳофаза қилиш, табиий ресурслардан рационал равишда фойдаланиш ва уларни тиклаб туриш тадбирлари ишлаб чиқилсин ва амалга оширилсин» (КПСС Марказий Комитетининг партия XXV съездига лойиҳасидан).

Табиий бойликларни ҳозирги замон ишлаб чиқаришининг муқаррар йўлдошлари бўлмиш газ чиқитларидан, оқинди сувлар ва бошқа чиқиндиларнинг зарарли таъсиридан ҳимоя қилиш борасидаги ҳаракатларимизни «осмон мусаффо, ўрмонзорлар кўркам бўлсин», деган сўзлар билан ифодалаш мумкин. СССР халқ хўжалиги ютуқлари кўргазмасидаги «Оқинди сувлар ва атмосферага чиқариладиган газларни тозалаш» деган тематик кўргазмада мамлакатимизда атроф муҳитни сақлаш проблемаси қандай ҳал этилаётганлиги тасвирланган. Бу ерда химия саноати ва нефть химияси саноати, қора ва рангли металлургия корхоналарида жорий этилган ёки энди жорий этиб келинаётган энг янги ечимлар кўрсатилган.

Атиги бир литр керосин бир миллион литрдан зиёд сувни булғаши мумкинлиги ҳисоблаб чиқилган. Корхоналардан озмунча шунақанги оқинди ташланадими? Бунинг устига шу корхоналарнинг нормал ишлаши учун жуда кўп тоза сув керак бўлади.

Бас, шундай экан, суз таъминотининг бекик цикллигина проблемани ҳал эта олиши равшан бўлади. Бу ҳолда оқинди сув тозаланиб, ишлаб чиқаришга яна қайтарилади ва уни ташлашга тамомила барҳам берилади. Кўргазмада шундай комплекслар кўрсатилган. Шулардан бири Первомайский химия комбинатида жорий этилмоқда. Термоэлектроцентралнинг, шаҳарнинг ва жамики саноат корхоналарининг оқинди сувлари комбинатнинг бекик сув айланиш циклига қўшилган. Оқинди сувлар бўлғаниш характерига кўра хилланган ва ҳар бири ўзига хос усул билан тозалаб чиқарилади.

Минерал моддаси кўп оқинди сув барвақт тозаланади ва кўп корпусли буғлаш установкасида чучуклаштириб, ТЭЦда фойдаланади.

Тозаланган жамики сув саноатнинг айланма сув таъминоти системасини тўлдириб туради. Янги сув камоматни тўлдириш учунгина ишлатилади ва бутун сув айланиш жараёнининг 5 процентинигина ташкил этади. Комбинатда комплекс тозалаш системасининг жорий этилиши ҳар йили тўрт ярим миллион сўмдан мўлроқ иқтисодий самара олишга имкон беради. Бундан ташқари корхона оқинди сув ташлаш орқасида халқ хўжалигига зарар етказиш хатаридан холи бўлади.

Бундай ишларнинг нафи миллион-миллион сўм билан чекланиб қолмайди Одамнинг яшаши учун мусаффо осмон билан тоза сув керак. Сув ҳавзаси билан ҳаво ҳавзасини қўриқлаш мамлакатимизда давлат иши бўлиб қолди. Ҳозирги вақтда Химия саноати министрлигининг 40 дан ошиқ илмий тадқиқот институти шу мавзуга боғлиқ проблемаларни ишлаб чиқмоқда. Сув ресурсларидан комплекс фойдаланиш ва уларни қўриқлаш борасида 1985 йилгача қилинадиган ишлар режаланиб қўйилди ва ҳозирги вақтда 2000 йилгача қилинадиган ишлар бош схемаси тузилмоқда.

О. РОБИНОВ, Л. БЕЛОВА.

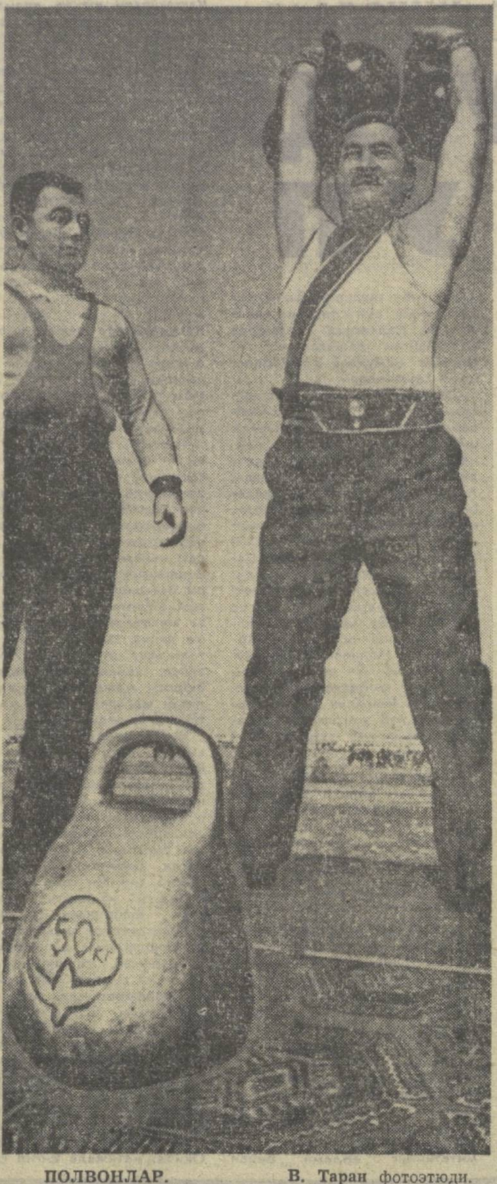

ПОЛВОНЛАР. В. Таран фотоэтюди.

Реклама ВА ЭЪЛОНЛАР

Узбекистон ССР Министрлар Советининг ҳунар-техника таълими бўйича Давлат комитети «ГЛАВТАШКЕНТСТРОЙ» БАЗАСИ ҚОШИДАГИ 22-ШАҲАР ҲУНАР-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

БИЛИМ ЮРТИ ТОШКЕНТ ШАҲРИДАГИ ВА РЕСПУБЛИКА ШАҲАРЛАРИДАГИ ҚУРИЛИШЛАРДА ИШЛАШ УЧУН ДУРАДГОРЛАР, СУВОҚЧИЛАР, ПАРДОЗЛОВЧИ-ПЛИТКАЧИЛАР, ПАРКЕТЧИЛАР, МОЗАИКАЧИ-ПЛИТКАЧИ-ПАРДОЗЛОВЧИЛАР ТАЙЁРЛАЙДИ.

Уқиш муддати бир ва икки йил:

БИЛИМ ЮРТИГА 7-10-СИНФ ҲАЖМИДА МАЪЛУМОТЛИ 16 ВА УНДАН КАТТА ЁШДАГИ ЙИГИТ ВА ҚИЗЛАР ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ.

УҚИШ ДАВРИ УЗЛУКСИЗ МЕҲНАТ СТАЖИГА ҚУШИЛАДИ.

Уқувчилар Тошкент шаҳрига прописка қилинадилар ва иш билан таъминланадилар.

МАШҒУЛОТЛАР УЗБЕК ВА РУС ТИЛЛАРИДА ОЛИБ БОРИЛАДИ.

Уқувчилар кунига уч маҳал овқат, махсус кийим, форма ва бошқа шаҳарлардан келганлар ётоқхона билан таъминланадилар ҳамда ишлаб чиқариш практикаси даврида иш ҳақининг 33 проценти берилади.

БИЛИМ ЮРТИНИ ТУГАТГАНЛАР ИНСТИТУТ ВА ТЕХНИКУМЛАРНИНГ КЕЧКИ ВА СИРТҚИ БУЛИМЛАРИГА КИРИШДА ИМТИЕЗЛАРДАН ФОЙДАЛАНАДИЛАР. (Конкурссиз қабул қилинадилар).

Билим юртини битирганлар олий ва ўрта махсус ўқув юртларига йўлланма билан юбориладилар.

БИЛИМ ЮРТИДА КЕЧКИ СМЕНАЛИ МАКТАБ, МАХСУС ВА УМУМИЙ ФАНЛАР БУЙИЧА КАБИНЕТЛАР ВА УҚУВ БАЗАСИ МАВЖУД.

Кирувчилар қуйидаги ҳужжатларни топширадилар: директор номига ёзилган ариза, таржимаи ҳоли, туғилганлиги тўғрисидаги гувоҳнома (ёки паспорт), маълумоти тўғрисидаги ҳужжат, турар жойидан справка, 3x4 см. катталикдаги 6 дона фотосурат.

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, Ленин райони, Астраханская кўчаси, 12-уй, (5, 12-трамвайларнинг «Кўк бозор» бекати).

Телевидение

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 10.00 — МОСҚВА. 18.15 — ТОШКЕНТ. 18.20 — Кинофильм. 18.45 — «Камалак» программаси. 19.25 — **«Ахборот».** 19.40 — Ўн минут музика. 19.50 — Телеочерк. 20.00 — «Совет Ўзбекистонининг композиторлари». Матниёз Юсупов. 21.00 — **«Ахборот».** 21.20 — Ғазал кечаси. 22.00 — **«Вақт».** 22.30 — XII қишки Олимпия ўйинларида (хоккей). ИККИНЧИ ПРОГРАММА. 18.15 — МОСКВА. 22.00 — Қишлоқ хўжалик билимлари телевизион халқ университети (Тошкент). 22.30 — **«Соялар чошгоҳда ғойиб бўлади»** (телевизион бадиий фильм, 2-серия). УЧИНЧИ ПРОГРАММА. 18.55 — Тошкент. 19.00 — Болалар учун фильм. 19.30 — Ўқув кўрсатуви. 20.00 — Янгиликлар. 20.15 — Врач суҳбати. 20.25 — **«Болажон қиз»** (бадиий фильм).

Театр

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 10/II да **Уйланиш,** 11/II да **Кўк эшик ортидаги аёл,** 13/II да **Бой ила хизматчи.**

ЎЗБЕК ДАВЛАТ «ЁШ ГВАРДИЯ» ДРАМА ТЕАТРИДА — 10/II да **Биринчи бўса** (17.30), 11/II да **Беш кунлик куёв** (17.30).

Кино

Тонгдан тонггача — НАВОИИ номли (кундуз ва кечқурун), «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ», «ЎЗБЕКИСТОН», «ДРУЖБА», «ҚОЗОҒИСТОН» (жуфт соатларда).

Ивановлар оиласи — «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун), «ДРУЖБА», «ҚОЗОҒИСТОН» (тоқ соатларда).

Дерсу Узала — САНЪАТ САРОЙИ, «ЧАЙКА», «МОСКВА», «ВОСТОК» (кундуз ва кечқурун), «НУКУС» (тоқ соатларда).

СВЕРДЛОВ НОМЛИ КОНЦЕРТ ЗАЛИДА

12, 13 ФЕВРАЛЬ КЕЧ СОАТ 7 ДА

КПССнинг XXV съездига бағишланади

УСТОЗ ВА ШОГИРДЛАР КЕЧАСИ

ҚАТНАШАДИЛАР: М. ҚОРИЕҚУБОВ НОМИДАГИ УЗБЕК ДАВЛАТ ФИЛАРМОНИЯСИНИНГ «ГУЗАЛ» АНСАМБЛИ

Узбекистон ССР халқ артисти Муҳаммаджон МИРЗАЕВ.

Узбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист, ҚҚАССР халқ артисти Гулшод ОТАБОЕВА.

Узбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист, Узбекистон Ленин комсомоли мукофотининг лауреати Қизлархон ДУСТМУҲАМЕДОВА.

Узбекистон ССРда хизмат кўрсатган артистлар: Шариф СУЛТОНОВ, Баҳром МАВЛОНОВ.

Карфагенда бўлиб ўтган VIII Жаҳон фестивалининг лауреати Мавлуда ОЙНАҚУЛОВА.

Бутуниттифоқ эстрада артистлари конкурсининг лауреати Карима УЗОҚОВА;

Узбекистон Ленин комсомоли мукофотининг лауреати Дилбар ФАЁЗОВА;

Солистлар: Дадахон ҲАСАНОВ, Ҳасан КАРИМОВ, Нодира АҲМЕДОВА;

ЎЗБЕК ХАЛҚ ЧОЛҒУ АСБОБЛАРИ АНСАМБЛИ

Билетлар концерт зали кассасида кундуз соат 2 дан сотилмоқда.

●

Узбекистон ССР Министрлар Совети «ГЛАВСНАБИ»нинг ХУЖАЛИК ҲИСОБИДАГИ ИЧКИ РЕСУРСЛАРДАН ФОЙДАЛАНИШ КОНТОРАСИ

Республика корхоналари ва ташкилотларидаги ортиқча ва фойдаланилмаган асбоблар, метизлар, ускуналар ва бошқа қимматбаҳо материалларни

СОТАДИ

Ҳамда корхоналар ва ташкилотлардан ортиқча ва фойдаланилмаган материаллар ва ускуналарни

ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, ГСП, К. Цеткин кўчаси, 66-уй, Телефонлар: 33-33-67, 33-28-23.

●

«Узсельхозтехника»нинг МАРҒИЛОН РЕМОНТ ЗАВОДИ **ҲАММА КОРХОНАЛАРДАН ГАЗ-69 АВТОМАШИНАЛАРИНИ КАПИТАЛ РЕМОНТГА ЧЕКЛАНМАГАН МИҚДОРДА**

ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Мурожаат учун адрес: 713767, Фарғона область, Охунбобоев район, Қорақўшчи қишлоқ совети.

●

УЗБЕКИСТОН ССР ҚУРИЛИШ МАТЕРИАЛЛАРИ МИНИСТРЛИГИНИНГ

ҒАЗАЛКЕНТ ТОШНИ ИШЛАШ КОМБИНАТИ

ЧЕКЛАНМАГАН МИКДОРДА

мармар ва гранитнинг майда бўлакчаларини

СОТАДИ

Бир тонна мармар бўлакчаларининг нархи 50 сўм; бир тонна гранит бўлакчаларининг нархи 59 сўм 54 тийин.

Мурожаат учун адрес: Тошкент область, Бўстонлиқ райони, Ғазалкент шаҳри. Телефонлар: 5-02, 7.94.

●

ЎЗБЕКИСТОН ССР ҚИШЛОҚ ХУЖАЛИК МИНИСТРЛИГИНИНГ ЎРТА ОСИЕ ИПАКЧИЛИК ИЛМИЙ-ТАДҚИҚОТ ИНСТИТУТИ

вакант вазифаларга

КОНКУРС ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

бўлим мудири (фан доктори ёки кандидати): тутларни дурагайлаш ва янги сортларини яратиш;

бўлим кичик илмий ходими: тутларни дурагайлаш ва янги сортларини яратиш.

КОНКУРС МУДДАТИ — 9 МАРТГАЧА.

Ариза ва ҳужжатлар қуйидаги адресга юборилсин: 702044, Тошкент область, Калинин район, «Жарариқ» алоқа бўлими.

«Муштум» журнали редакцияси коллективи карикатурачи-рассом

Тельман МУҲАМЕДОВнинг

бевақт вафот этганлиги муносабати билан марҳумнинг оиласига чуқур таъзия билдиради.

«Ўзбекистон» нашриёти коллективи нашриётнинг катта редактори

Мамасодиқ ИСМОИЛОВнинг

бевақт вафот этганлиги муносабати билан марҳумнинг оиласига чуқур таъзия изҳор қилади.

БОРСА-КЕЛМАС ҚИССАСИ

Бепоён Устюрт даштида ястаниб ётган паст-текислик — Борса-келмас, деб аталади. У ҳавза шаклида бўлиб, шўрҳок чўлдан, атрофи эса қум барханларидан иборат.

Бу ернинг Борса-келмас, деб аталиши бежиз эмас. Ўтмишда бу хатарли жойга йўли тушиб, омон қайтмаганлар кўплаб бўлган. Дашт этагида яшовчи чорвадорлар сафар вақтида адашиб, қумлар орасида йўқолиб кетишарди. Чунки йўллар ва сўқмоқлар кингир-қийшиқ, саҳро чексиз эди...

Бу саҳрода йўлдан адашиш саргузаштлари ҳозирги кунда ҳам содир бўлиб туради .Аммо совет кишиларининг темирдек мустаҳкам бардоши, техниканинг ёрдами, партия ва ҳукуматимизнинг ғамхўрлиги туфайли бундай ҳодисаларнинг охири бахайр бўлиб чиқади.

«Правда» газетасининг 1975 йил 30 декабрь сонида босилган «Саҳродаги излашлар» сарлавҳали хабарда ана шундай ҳодисалардан бири ҳақида гап борган. Хабарни ўқигач, ўша ҳодисанинг тафсилоти билан қизиқиб қолдик.

Урганчдаги «Средазтрансгаз» бошқармасига қарашли Хива механизациялашган кўчма колоннаси бошлиғи Виктор Григорьевич Новокшонов, бош механик Герман Александрович Сорокин, мастерлардан Исмоил Абдуллаев, Геннадий Павлович Мельников, шофер Анатолий Куртович Иброҳимов ва кассир Татьяна Викторовна Рябиналар Қорақалпоғистон АССР Устюрт дашти территориясидаги газ трассаларида ишлаётган ишчилардан хабар олиш учун «ГАЗ-66» маркали махсус машинада йўлга чиқишди. Улар барханлар оша бораётиб йўлдан адашиб қолдилар. Ўнгга юрдилар, сўлга бордилар. Лекин йўл тополмадилар. Ниҳоят бензин томом бўлди. Энди нима қилиш керак?

СОВЕТ КИШИЛАРИНИНГ ФАЗИЛАТИ

Одамлар қош қораяборгани, қиш изғиринида кўтарилган қум тўзонларидан ваҳимага туша бошлади. Колонна бошлиғи Виктор Григорьевич ҳамроҳларига юзланиб:

— Дўстлар, саросимага тушманглар. Ҳеч ким машина ёнидан жилмасин, бизни кидириб топишади Чўлда қолиб кетмаймиз. Сабр тоқат ва бардош билан ёрдамни кутамиз. — деди.

Бошлиқнинг гапи уларга ирода бағишлагандай бўлди Кўнгиллари таскин топиб кечки дастурхон атрофига ўтиришди. Сўнг мижжа қоқмай тонгни қаршиладилар. Аммо ҳали ҳам ёрдамдан дарак йўқ эди. Шу сабабдан озиқ-овқат запасларини эҳтиётлашга қарор қилишди Уларда уч буханка нон, бир ярим килограмм колбаса, тўрт банка консерва бор эди, холос. Сув эса йўқ эди. Улар яна бир кечакундуз кутишди Лекин хабардан дарак бўлмасди.

«Средазтрансгаз» бошқармаси ва кўчма колоннадагилар уларнинг белгиланган вақтда қайтмаганларидан хавотирлана бошладилар. Ҳар томонга сим қоқишга тушишди Дастлабки хабар Хоразм область ички ишлар бошқармасига, Қорақалпоғистон АССР Ички ишлар министрлигига ва Қозоғистон ССР Қизилўрда ички ишлар бошқармасига етказилди. Милиция оператив ходимлари Қорақалпоғистон АССР ички ишлар министрининг ўринбосари полковник У Утемуродов ва «Средазтрасгаз» бошқармаси бошлиғининг ўринбосари В. Цубко раҳбарлигида зудлик билан қидирув ишларини бошлаб юборишди.

1200 квадрат километрдан ортиқ майдонни эгаллаган саҳро устида саккизта АН-2 самолёт ва МИ-1 типидаги иккита вертолёт йўқолганларни излаш билан банд бўлди. Ниҳоят, Самарқанд авиация бўлинмасига қарашли самолётлардан бирини бошқараётган В. Розимов ва А. Рябцевлар Қўнғирот шаҳридан икки юз километр узоқликдаги Борса-келмас чўлининг шимолий қисмида машина қорасини кўриб қолишди. Улар рация орқали учувчи Э. Еремеевга қўниш ҳақида кўрсатма беришди Лекин атроф қумликлардан иборат бўлгани учун қўниш ниҳоятда қийин эди. Шундай бўлса-да, тажрибали учувчи ғоятда эҳтиёткорлик билан қўнишга муваффақ бўлди. Беш кеча-кундуз бедарак чўлда қолиб кетганлар ажал чангалидан тортиб олинди.

Шундай қилиб, совет кишиларининг аҳиллиги, матонати, уюшқоқлиги ва халоскорларнинг жасорати туфайли Борса-келмаснинг бу галги хатари даф этилди.

Яқинда Хивада бўлиб механизациялашган кўчма колонна бошлиғи ўртоқ В. Новокшонов билан учрашганимизда у содир бўлган воқеани гапириб берди Виктор Григорьевич сўзининг охирида бундай деди:

— Ўтмишда бу саҳро қаърида дом-дараксиз йўқолиб кетганлар оз бўлмаган. Бизнинг замонамиз инсон қадрини юксак кўтариб, бундай фожиали ҳолларга чек қўйди Бизларни халос қилганларга қўлимизни кўксимизга қўйиб раҳматлар айтамиз. Инсон ҳаёти, бахт-саодати тўғрисидаги оталарча ғамхўрлик бизни янги меҳнат зафарларига руҳлантиради.

Ҳа, совет кишиларининг иродаси бўронлардан кучли. Борса-келмасдек хатарли чўлларнинг ҳаммасини ҳам енгишга қодирдир.

Ф. ЗОҲИДОВ, Т. УНАБОЕВ. «Совет Ўзбекистони» махсус мухбирлари.

XII ҚИШКИ ОЛИМПИАДА ЎЙИНЛАРИДА

ҚОР ВА МУЗЛИКДА БАҲС

INNSBRUCK 1976

✦ ХОККЕЙЧИЛАРИМИЗ МАҲОРАТИ
✦ ТАТЬЯНАНИНГ ШУҲРАТИ
✦ ОЛТИН МЕДАЛЛАР ШОДАСИ
✦ СОВЕТ КОМАНДАСИ ОЛДИНДА

Момиқ қор босган Альп тоғларининг қияликларида, алоҳида ясси музликларда бир неча кундан бери жаҳон спортчиларининг қизғин баҳслари давом этмоқда. Австриянинг Инсбург шаҳрида бир ҳафтадирки XII қишки олимпиада машъаласи ёниб турибди. Байрамлардагидек безатилган спортчилар шаҳарчасида 35 мамлакатнинг давлат байроқлари ҳилпирамоқда. Қарийб 1600 спортчи ўз маҳоратларини ишга солиб, мухлисларни ром этмоқда.

Икки ҳафталик олимпиада ўйинларининг дастлабки етти кунида совет терма командаси вакилларининг қўли баланд келди. Спортчиларимиз олимпиаданинг еттита олтин медалини қўлга киритишди. Олимпиада чемпионлиги биринчи бўлиб москвалик армиячи Сергей Савельевга насиб этди. Моҳир чанғичимиз 30 километрга ўтказилган мусобақада чаққонлик ва абжирлик кўрсатди. Иродасини ишга солди. Сергей бу масофани бор-йўғи 1 соату 30 минут 29,38 секундда босиб ўтди. Совет спортчиларининг бу муваффақиятини коньки учиш устаси Галина Степанская давом эттирди. 1500 метрлик масофани 2 минуту 16,58 секундда босиб ўтиб, томошабинларни ҳайратга солди. Фахрий супанинг энг юқорисига кўтарилган бу икки вакилимиздан кейин спортнинг биатлон тури бўйича Николай Круглов пешқадамлик қилди. Николай 20 километрлик масофада ҳам чанғи учиш, ҳам мерганлик қилиш борасида маҳорат кўрсатди.

Олимпиадада олтин медалларни қўлга киритган спортчилар орасида Татьяна Авериананинг номи айниқса ардоқли бўлди. Конькичимиз аввалига минг метрли масофани 1 минуту 28,43 секундда босиб, зафар қучган бўлса, 3 минг метрга берилган пойгада ҳам маррага биринчи бўлиб келди. У чаққон ҳаракат қилиб, мазкур масофага 4 минуту 45,19 секунд вақт сарфлаб, мусобақадошлардан ўзиб кетди. Татьянанинг кўксига тантанали равишда қўш олтин медаль тақилди.

Қишки спорт баҳсларида иштирок этаётган фигурали учиш усталари орасида совет спортчиларининг олдига тушадиган топилмай турибди. Жуфт бўлиб учишда шуҳрат қозонган Ирина Роднина билан Александр Зайцев бу сафар 140,54 балл тўплашиб совет терма командаси жамғармасини олтинчи олтин медаль билан бойитишди.

Чанғи учиш мусобақалари мухлисларда ҳамма вақт катта қизиқиш уйғотади. Спортнинг мазкур тури бўйича ўтказилган баҳсларда совет вакиллари шаънига қарсаклар чалинди. 15 километрлик пойгада Николай Бажуков масофани 43 минуту 58,47 секундда босиб ўтиб, олтин медаллар саноғини еттитага етказган бўлса, унинг командадоши Евгений Беляев маррага иккинчи бўлиб келди ва кўксига кумуш медаль тақди. Хоккейчиларимизнинг дастлабки учрашувлари ҳам зафарли ўтмоқда. Совет терма командаси аввал АҚШ хоккейчиларини 6:2 ҳисобида мағлубиятга учратди, Польша командаси билан ўйинда эса ҳисобни 16:1 га етказди.

Мусобақалар кундан-кунга кескин ва шиддатли тус олмоқда.

Суратларда: олимпиада чемпионлари Николай Бажуков; Ирина Роднина ва Александр Зайцев; олти марта олимпиада чемпиони Лидия Скобликова икки карра чемпион Татьяна Авериани қутламоқда.

Редактор М. ҚОРИЕВ.

ТАБИАТ ВА ИНСОН

ОВ ГАШТИ

Урдак овининг охирги кунлари эди... Тузкон кўлининг сатҳи барвақт музлаб қолди. Урдак ва чурраклар кечаси билан тўхтовсиз жанубга учди. Энди уйга қайтсак бўлади. Чодиримизни йиғиштириб, ов анжомларимизни мотоциклнинг кажавасига жойлаштираётганимизда бирданига мусаффо самода ғозларнинг «ғоғо»лари эшитилди...

Уфқда қизариб кўтарилаётган қуёш нурларида ғозлар карвони чарчаган қанотларини аста қоқиб, биз томон учиб келарди. Ғозлар бу музлаган «карвон сарой»да қўнишга жой йўқлигидан саросимага тушгандай кўлни бир айланишгач, онабоши галани кўл ўртасида қорайиб кўринаётган жойга бошлади.

Қўнишга улгурган ғозлар биринчи бўлиб шовқин кўтаришди ва кўкрак ва тумшуқлари билан музни ёра бошлашди. Муздан очилган сувга бутун гала қўниб, ором олгандай майин «ғо-ғо»лашиб ўзларига оро бера бошлашди... Кейин нафис бўйинларини қанотларига қўйганларича жим бўлиб қолишди. Ғозлардан бири эса соқчилик қилиб атрофни кузатарди. Уларнинг хатти-ҳаракатларини қировдан ҳурпайган юлғунлар панасидан кузатиб турдик.

Бирон соатлар дам олган ғозлар яна осмонга кўтарилишди. Уз галасининг ҳаёти учун кўкрак ва қанотларини аямай муз ёрган ғозлар устимиздан учиб ўтаётганда ўққа тутишга қўлимиз бормади.

Шимол дарё-кўлларидан жанубнинг серқуёш гўшаларигача бўлган узоқ масофани қанча қийинчилик ва машаққатлар билан енгиб, учишади жониворлар. Қиш фаслини ўтказгач, илк баҳорда яна ўз галасини «ота-боболари» кўрсатган ҳаво йўлидан адашмай, жўжа очган она юртига бошлаб келадиган норғозларни уфқда кўринмай қолгунларича кузатгандик ўшанда...

Ғ. ЖУРАЕВ.

СОВЕТ УЗБЕКИСТОНИ

Орган ЦК Компартии Узбекистана, Верховного Совета и Совета Министров Узбекской ССР.

БИЗНИНГ АДРЕС: 700.000 ГСП Тошкент, ЛЕНИН проспекти № 41 * ТЕЛЕФОНЛАР

Коммутатор — 330249 дан 330258 гача
Эълонлар — 338142.

Р. — 01187. Узбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг босмахонаси, Тошкент шаҳри. Индекс 64583. В. — 33.